

رؤى

ژماره 10 - رهمهزان 1438 - KU

جښاد

له روژه لاتى ئاسيا

ئەي موھىدەكان: مزگىنى بىدەن، سوئند بە اللە ناحەسئىنەوہ لە جىھادمان تەنھا لەژىر دارى زەيتون نەبىت لە رۆمىيە.

ئەبو حەمزەي موھاجىر ﷺ

ژمارە 10 - رەمەزان 1438 كـ

دەستپىك

04

اللە بە لاىە كى بە سەرھىنان كە بە خەيالىيان نەھاتبوو

وتار

06

بەم شىۋەيە پىغەمبەران تاقىدە كرىنەوہ پاشان
پاشەپۇژ بۆ ئەوانە - بەشى سى -

تايبەت

12

پونكردنەوہيەك لە لاىەن لىژنەي موفەوہزە سەبارەت بە
باوەرپوژپازى دەولەتى ئىسلامى

خوشكان

16

ئەي ئافرەت خۇراگر بە نەك دونياگىر

وتار

20

دامەزراندنى دەولەتى ئىسلامى - بەشى چوار -

شەھىدەكان

26

پىاوانىك ھەن لە باوەرپداران

ھەوال

30

چالاكىە سەربازى وئەمنىەكان

دىمانە

34

دىمانەيەك لە گەل فەرماندەي سەربازەكان لە
رۆژھەلاتى ئاسيا

وتار

40

بزووتنەوہي تالىبانى مورپتەد

04

16

34

بەرھەمھ ناوازەکان لە ویلايەتەکانی دەولەتی ئیسلامی

FEATURED VIDEOS

FROM THE WILAYAT OF THE ISLAMIC STATE

WE WILL SURELY GUIDE THEM TO OUR WAYS

ڕێنمونیان دەکەین بۆ ڕیگاگانمان

ویلايەتی نەینەوا

ANSWER THE CALL

وەلامی بانگەکە بەدەنەو

ویلايەتی خەیر

STRATEGY OF WAR

دانایی جەنگ

ویلايەتی سەلاحەدین

الله بهڏيه ڪي
به سهر هيٺان
ڪه به خه يائياندا
نه هـاتبوو

الله ﷻ دهفه رمویت: {هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّوا أَنَّهُمْ مَانِعُكُمْ حَصُونُكُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ} [الحشر ۲]. واتا: ههرا الله بېباوه پانی خاوهن کتیبی هه لکه نند له شوینه واریان وناچاری کوچی کردن له یه که م دهست پیکردنی کۆکردنه وه ودهر کردنیاندا، ئیوه به ته ما نه بوون وگومانان نه دده برد ئاوا به ئاسانی برۆن، نه وانیش گومانیان وابوو که به راستی قه لا کانیان بهرگریان دهکات له ویست وفهرمانی الله، نهوسا ئیتر له لایه که وه الله به لای به سهر هینان که به خه یالیندا نه هاتبوو.

ته نها ههفته یه ک پش مانگی ره مه زانی پیرۆز جهان هه مووی چاوی خسته سهر شاری مانچسته ری بهریتانی، کاتیک یه کیک له سهر بازان خیلافهت کرده یه کی تیرۆری دادگه ری نه نجامدا وتیایدا (ئارینا مانچسته ری) کرده ئامانج له کۆتایی ئاهه نگیکی موسیقا بۆ گۆران بیزیک ئه مریکی، ته قینه وه که شاره که ی شله ژاند ودانیشته وانه که ی خسته ترسه وه، به ناچاری وزه لیلی په یوه ندیان به خوشه ویستانیه وه ده کرد بۆ پاراستنیان، پاشان ژماره ی قوربا نیان ده رجوو: زیاتر له ۲۰ کوژراو وده یه ها بریندار؛ ئاماره که گه یشته نزیکه ی ۱۰۰ کوژراو وبریندار.

وه دوا ی ته قینه وه که هاوپی ترسا وه کان ونزیکه ترسنۆکه کانیان په نیان برده بهر هۆکاره کانی کۆمه لایه تی وداوای یارمه تیان ده کرد له وانه ی که ناشیان ناسن بۆ گه ران به دوا ی خوشه ویستانیان؛ وه دوکانه ناوه خۆیه کانی مه ی هه لسان به دابه شکردنی مه ی به خۆپایی به سهر نه ندامه کانی فیراکه وتن تا نه و دیمه نه زامویه ی که بینیبوویان له میشکیان بینه دهر وه؛ وه نه وانه ی که پپیان ده لپن موسلمان ه کانی بهریتانیا خه م وپه ژاریان راگه یاند ههروه ک نه وه نه ریتیه نه له ترسی تۆله سه نده وه؛ وه ژماره یه کی زۆر له نه ندامه کانی پۆلیس وسوپا له شه قامه کان بلبوونه وه؛ وه رتیه ی هه ره شه له بهریتانیا زۆر بهرزبوویه وه وه گه یشته راده ی زۆر ترسناک؛ وه سیاسیه کان هاتن وه نه ته ی هه لپژاردنیان راگرت ودوایان خست بۆ سالی داها توو؛ وه گۆران بیزه نه مریکیه که گه رانه نه وروپیه که ی کۆتای پپینا وگه راپیه وه ولاتی خۆی به تیکشکاو ی؛ وه یانه ی چیلسی بۆ تۆپی پئ ئاهه نگی سه رکه وته که ی هه لوه شانده وه، وه دوژمنانی ئیسلام ویستیان روی نازایه تی ونه به ردی نشان بدن، به لām به قورداچوون و زه لیلی بوون وبرین وزامه کان زۆر به جوانی دیاربوو پپیان ه وه.

له روی سه ره وه، دیاره که کرده ی مانچسته ره نه وه ی دوپا تکرده وه که زۆرێک له شرفه کاران ماوه یه که بۆی ده چن: نه ویش ده وله له بهر له ده ستدانی خا که کانی له عیراق وشام چاوی ده خاته سه ره ییش بۆ سه ر خاچیه رستان، به لām نه و شرفه کارانه نه وه یان پرونه کرده وه که له ده ستدانی خا ک بۆ ده وله تی ئیسلامی شتیکی نوێ نیه؛ له دوا ی دروستبوونی صه حه وات له عیراق وله ده ستدانی زۆرێک له خا که که ی نه بووه هۆی شکست پپینانی، به لکو وای کرد که دوباره به پیلانه کانی

خۆی دابرواته وه وهه ولێ خۆی نوێ بکاته وه بۆ بلیسه ی جهنگ سه ر له نوێ، نه وه ش به گه رانه وه ی ته وای نه و ناوچانه ی که له ده ستی دابوو، پاشان درێژ بوونه وه ی بۆ شام وسه ییانه و خۆپاسان و جگه له وانه ش له هه موو جهان، هه تا بۆ هه ندیک ناوچه که پپشینی نه ده کرا موجهیدان کۆنترۆلی بکه ن وحوکه ی الله له و خا که جیبه جیده که ن.

هیچ شتیکی کتوپر پوینه دا - وه له دوری هه زاره ها میل له مانچسته ره وه - کاتیک سهر بازان خیلافهت له رۆژه لاتی ئاسیا له شاری ماراوی له دورگه ی میندناو له باشوری فلیپین ئینغیماسیان کرد و پۆلیسی ناوه خو و سوپایان وه دهرنا وئالای ده وله تی ئیسلامیان تیدا بهرز کرده وه له دیمه نیک که ئازاد کردنی موسل ده خاته وه یاد له چنگی رافیه ی مورته د و هاو په یمانه کانی، نه و سه رکه وته ش دوا ی نه وه هات که رۆدریگۆ دوتیرتی تاغوتی فلیپینی خاچیه رست دانینا به وه ی که حالی باشوری فلیپین عه قل گیزده کات وخه و ده زرتیت.

نه و تاغوته پی وابوو که ده توانیت دانوستاندن بکات له گه ل (چه کداره ئیسلامیه کان) له ناوچه ی باشوری فلیپین، وه به تایبه تی دورگه ی نیشته جیبوونی خۆی میندناو، تا کۆتایی به جهاده کیهان بهینیت وپاشان هیژه کانی نه مریکا که ئیستا بونیان هیه ده ریان بکات، به لām دوا ی نه وه ی چه نیدن جار سه ربازه کانی ده وله تی ئیسلامی ده رجوون ودانوستانیان ره تکرده وه ته نها به فیشه ک و بۆمه کان نه بیت، ده ستی کرد به سوال کردن له سه روکی ناوچه کانی موسلمانان بۆ نه وه ی سه ریخن به سهر موجهیدان، له کاتیکدا که هه ره شه ی ده کرد به یاسای عورفی نه گه ر بیتو نه و کیشه یه چاره سه ر نه که ن، پاشان له کاتی هه لکوتانه سه ری سهر بازان خیلافهت بۆ سه ر شاری ماراوی، په یمانه که ی به جیگه یاند، سه ربازه کانی نارد بۆ کۆنترۆل کردنه وه ی شاره که، موجهیدان توانیان ده یه ها سه ربازی خاچیه رست بکوژن وگر په ره یه کی نوێ بدن بۆ جه نگیان له سه ر کافران.

نه و راستیه ی نه مرۆ خاچیه رستان روه پرووی ده بنه وه له گه ل گومانیان به لاوازبوونی ده وله تی ئیسلامی، نه وه موجهیدان توانادرن له ده رکردنی خاچیه رستان و به کریگرا وه کانیان وه ده توانین ده سه لات به ده ستبیتن به خپرای وله شوینیک که حیسابیان بۆ نه کرد بیت، ههروه ک کرا له موسل، وه تاوه کو ئیستا لیدانه کانیان له لانه ی خاچیه رستان له رۆژئاوا به رده واهمه وله نا کاو وکت وپه وه ک نه وه ی مانچسته ر، ههروه ک کافره خاچیه رسته کانیان ده رکرد له عیراق، هه ر نه وانه خاچیه رستان ده رده که ن له شاره کانی موسلمانان له فلیپین و ترس ده خه نه دلپانه وه له ناو لانه کانیانه وه.

الله زاله به سه ره ره مانه کانی به لām زۆربه ی خه لکی نایزانن.

بەم شىۋە يە پىغەمبەر ان تاقىدە كرىنەو پاشان پاشەرۆژ بو ئەوانە

بەشى سىيەم

ﷺ

نوسىنى شىخ ئەبو موصەبى زەرقاوى

وہ پەنگە ھەندىك سەرنجىمان ھەيىت لەسەر ھەندىك لەو دەرس
ونە نجامە گەورانە ئەو دەى كە لەم جەنگە بەرز وبالاىە ھەلپنجراوہ.
جا دەلىم:

يەكەم: جەنگەكە سەرلە نوئ واتاى شكۆمەندى وپىز وسەر بەرزى
ژيان دەو: وە ئوممەتى ئىسلام دلىيا بوو وە بەو دەى كە كۆمەلىك لە
رۇلەكانى ھەن تواناى بەرەنگار بوونەو دەى مەترسىە گرژەكانيان ھەيە
بە ھەموو شكۆ وپوئى وخۇراگىرەكەو، وە بەو دەى كە ئەم كۆمەلەيە
پاستگۇ بوو لەگەل ئومەتەكەى لە پلان وپرۇژەكانى كە ئامادەى كردو وە
بۇسەر لەنوئ ژيانەو دەى ئەم ئومەتە وە لە پىناو ئەمەدا خوئى زۇرىك لە
رۇلە وپشەواكانى بەخشیو.

دووەم: ئەم ئوممەتە ئەمە فىرەو -سەرەپاى بپەيزى و شكانى- كە
بەپاستى تواناى روبەر وپوونەو وە وسەنگەرنشینی وجەنگەردنى لەگەل
سەرکردە و طاغوتەكانى سەر زەوى ھەيە بە دەستەيەكى كەم لە
رۇلەكانى، وە بە چەك وزەخیرەيەكى سوک.. بەمە دەتوانیىت زيانپكى زۆر
وبە ئىش لە دوژمنى بدات وە ناچارىبكات بە نۆشىنى پىكى تالى دۆران
وہەلاتن.

سىيەم: فەلوجە خاكى جەنگ وشەرى كردو وە بەسەردەروازەكانىدا،

جا داوى تىگەيشتن لەم راستيانە: لە ماناى خوارزاى داوى توندبوونى
جەنگى فەلوجە وخۇراگىر وچەسپاويەكەى بەھەموو ئەو ھەيزەى كە
ھەيەتى، لەبەر ئەو دەى ئەمەى ئەمىرۆ تاكە جەنگە لەسەر سەنگەرى
يەكەمى ئىسلام، وە جىگىر بوون تيايدا وسەنگەرنشینی لەسەر
ھىلەكانى وانا پارىزگارى كردن لە سەنگەرى يەكەم ئەو سەنگەرى كە
زەبرى پى لە كوفرو دوژمن دەدەين.

وہ كە ئىمە دەبىنن كە دوژمن چوو تە ناوقولایى ولە گۆرەپانەكانى
شارەكە دىت و دەچىت وە لە دەورى شارەكە جىگىر بوو ئەمە واتاى
ئەو نىيە كە دوژمن ئامانجەكانى ھىناو تەدەى لە سەر كەوتن، جا
جەنگى ئىمە لەگەل دوژمن شەرى ناوشەقام وشارەكانە وە گۆرانكارى
دەكەوتتە پلان وھۆكارى بەرگرى وھىرشەردنى، وە جەنگى زيان لىدان
ئەنجامەكانى بەچەند رۇژ وھەفتەيەك دەركاھەوئ و ناپوئىر بەلكو
كاتىكى درىژ دەخاينىت تا ئەو دەى كاتى راگەياندى سەر كەوتن بۆلایەنىك
دىت.

وہ ئەو ھەمان بەسە بەرلە دەركەوتنى ئەنجامەكە بەو دەى كە چاوەكانمان
رۇشنبوو بە بىنىنى رۇلەكانى ئىسلام كە چۆن وەك كپوى مېخ داكوئرا
لەسەر ھىلى فەلوجەى پىرۆز وەستان، وە وانەيەكى نوئ دەدەن بە
گەلى مسولمانان لە خۇراگىر وئارامگىرى و دلىياى.

جا خواست ویستی پۆله کانی ئیسلام له ناوهوه ودهرهوهی عیراق گرت، وه پالیشتی کرد بهو خویته پاکانهی که به زۆریک له پۆله کانی ئیسلام پۆلندراوه له سهرخاکه کهی تا ههڵستن به پۆیستی جهاد و دهرحون بۆ بهرپه رچدانهوهی ههڵمهتی خاچپه رستی جهانی، جا داستان وجهنگه کان داگیرسان وگریان گرت له چه نندین ناوچهی جیاوازی عیراق وه دهسته وکۆمه له پیکمپندران وه موجهیدان ههڵمه تیانده برد بۆ کاروانه کانی دوژمن ودهسته ودهوریه کانیان راوده کرد وه هێرشیان

که بچیتته ناو خانوو وباله خانه کانه وه، جا دوژمن بۆ ناگروگوله وبۆسهی موجهیدان ئاشکرا بوو وه توانا کانیان له مانۆر وهپرش وه ههڵمه تبردن توشی شوکی کردن وه شتیکی له پر بوو، وه ناچار بوو که بچیتته ناو جهنگیکی نزیک که خۆی بۆ ناماده نه کردبوو، که تیایدا زهره ری مه زنی لیکه وت له زهره ری گیانی وئامیره کانی به دهیان وسه دان.

پینجه م: ئیداره ی سه ربازی نه مریکی دۆپان وشار به ده رکردنه گه وه که ی نۆشی وقوتی دا، جا به راستی ئەمه ئاشکرا وروون بوو بۆ شیکه ره وه کان وپیلاندا پۆهرانی ئەم جهنگه؛ به وهی که موجهیدان هیچ جۆریک له جۆره کانی بهر به ست نایان وه ستینیت، وه ئەگه ر چی بۆ پۆیست به جهنگیکی وێرانکار و له ناو به ری ته واوه تی بکات که هه موویان تیایدا له ناو بچن، جا بیرو بۆچوونی جهادی بۆ ته کیشه ی گه وه له بهرده م پلانه جهنگیه کانی ئەمه ریکی و جهانی، وه ئەوه ی رویدا له فه لوجه له م شانازی چه سپاویه دهرونی سه رکرده کانی دوژمنی له باربرد وه توشی خه مۆکی

نه مریکا زیاتره سه د سه ربازی له ده ستدا له جهنگی فه لوجه

دلتتهنگی وپاشاگهردانی کردن، وه ئەوهی چاوه پێیان دهکات خراپترو به ئازارتره به پشتیوانی الله تعالی.

شه شه م: فه لوجه پشکی هه بوو به خۆپاگیر و دلقایمیه که ی له هه لمانی ده مامکی روی ریده و دوو پروی و به کریگیراوی، وه ئەم بهرگه درۆینه ی دامالی که حکومه ته که ی عه لاوی موپته د کردبویه به ری، وه ئەو درۆ پرو پوچه ی ده رخست که بهرده وام ده یگوته وه به وهی که ئەو بهرزه وهندی عیراقیه کانی ده ویت وه هه لده ستیت به پاراستنی خوینیان و دورخسته وهیان له جهنگ و نه هامة تی وه هه ولئ وه ده دات په زامه ندیان به ده ست بینیت، دوا ی ئەمه خه لکی بینیان که نه و چۆن په له ده کات له جیبه جیکردنی برپاری جهنگ دژی فه لوجه وه ده ستی ده خاته ناو خوینی پۆله کانی ئەم شاره پاکه، وه به هه زارانیان ده کوژیت و ده یان هه زاریان ده ربه ده رده کات وه سه ربه رشتی کرده وه وێرانکاری و تیکدان و ده ست درێژی کردن بۆ سه رئاپرو و زه وتکردنی مأل و سامانیان ده کات له ژیر ناوی بهر نه نگار بوونه وهی تیرۆروه بهرزه وهندی نیشتمان.

حه وته م: جهنگه که ده مامکی ساخته ی سه ردیمه نی ناشیرینی رافیه ی تیاچووی خسته خواره وه، به راستی زۆر زیاده رو ییانکرد به رق وقینه ی خۆیان له م جهنگه دا، به ناپاکی دیار و ئاشکریان به شداریانکرد له

ده کرده سه رپیکه کانیان، وه به فه زلی الله تعالی ئەو زهره روزیانه زۆره مان بینی که له ته واوی خاکی عیراق لیی که وتیبو، جا له شانازیه کانی ئەم فه تح و سه رکه وته نه وه بوو که دهرون و نه فسی پۆله کانی جهاد مه زن ده بوو وه له به رامبه ریدا نه فسانه ی ئامیره جهنگیه تازه کان داده رمان و تیکده شکان، جا ئەمرو ویت وئاره زویان رزگاری بوو له ئەندیشه ی بپێزی و ترس وه ده رچوو به ره وگوپه پانی کۆشش و کارکردن.

چواره م: جهنگی فه لوجه سه رکه وتنیکی سه ربازی و ستراتیژی گرنگی به ده ست هینا، جا هه موو به سه رکه وتویی ئامرازی سه ربازی ئەمه ریکی پیشکه وتوی سوپا که ی وبنه ما جهنگیه کانی ده زانن ئەوهی که پشتی پیده به ستیت بۆ لیانی ئامانه کان له دوره وه به بپ رو به رو بوونه وه و بهر نه نگار بوونه وه، وه ئەوهی که ده یسه پینیت به وهی که ده بیت دنیای بدات له سه لامه تی سه ربازی ئەمه ریکی به بپ ئەوهی له شه ری دژوار گیانی له ده ست بدات، به لام فه لوجه ئەم ئامرازه مه زنه ی په لکی شکرد -به پی پلانیکی دارپۆراو- که په لکی شکرد بۆ شه ری شه قام وکۆلانی ئەسته م وناپیک که هه ول و توانا وزه خیره ی له ده ستت ده دات، وه سه ربازی ئەمه ریکی وای لیها توه که رو به روی مه رگ و تیاچوون ده یینه وه به شیوه یه ک که هه ر بیریشی لینه کردیته وه، وه ئەمه ریکا ناچار بوو به دابه زین بۆ توله رپی ته نگ و شه قام وکۆلانوچه که وه به وهی

دهنیت به ویست وخواستیک له ږنگه ی نه خسه کیشراو نه وړنگه یه ی که دژواړیه کانی جهنگ ږنک وړه وانی کردووه وداپرشتووه، وه له چوارچیوهیه کی پته و ویهیز دهرکردووه.

وه خاوه نی (الظلال) ده لیت: (جا له چهرمه سهریکانی جهاد له پیناو الله تعالی وتوشهاتی مردن له هه موو دهورانیک که دهر ون راده هیئت به به که م زانی نی هم مه ترسیه توقینه ره نه وه ی که زورنیک له خه لکی دهر ون وړه وشت وپیوه وپیوانه کانیان ده خه نه کار وته رخی ده که تا خویانی لږ بپارین، وه نه مه ش ساده وسا کاره لای که سیک که راهاتیت به ږوبه ږوبونه وه ی جا چ سه لامهت بوویت لای یان توشی بوویت له پیناو الله تعالی له هه موو جارنیکدا له هه مان چرکه ساتی مه ترسیدا شتیک نه نجامده دات که نریکی ده خاته وه به وینه ی نه وه ی که کاره با به سهر لاشه یدا ده هیئت و هک داپشتنه وه یه کی نوپیه بویگان ودله کان له سهر پاکی وپوختی وچاکساری، نینجا نه مه هوکاری دیاره

چه که پیشکه وتوه کانیان بویه که ل وپه ل بیکه نک

بو چاکساری هه موو کو مه لگای مرو فایه تی ... له ږنگه سهر کردایه تی کردنیان له به دهستی مواهیدانه وه نه وانه ی که دهر ونیان خالی بووه له هه موو بهرچاوی ورازاویه کی دنیا، وه ژانیان لا ساده ولاوه کی بووه نه وه له کاتیکدا نه وان ږوده چن له سهر که شی مردن له پیناو الله تعالی وه شتیک له دلایاندا نییه که بڼ ناگیان بکات له په روه ردگارو به ده سته پینانی ږه زامه ندی نه و.

وه کاتیک که پیشه وایه تی به م جوړه ده ستانه ده بیت نه و هه موو زهوی چاکساز ده بیت و هه موو به نده کان چاکد ه بن وه نه وه زورگران و نه سته م ده بیت له سهر نه م ده ستانه که نالای سهر کردایه تی بدرت به کوفر وگومرایی وگه ندی له کاتیکدا که نه و به خوین و به گیان نه مه ی کریوه وه هه موو نازیز وگران به هایه کی هه رانکردووه تا نه وه ی نالای پیشه وایه تی بداته په روه ردگار نه بوخوی بیت.

هه لمه ته سه ربازی که بو سهر فله لوجه وه به ده ستخوشی وه اندانی پیشه وای کوفر وپی دینی (سیستانی)، وه هه روه ها ږولیکي گه وره وده ستی زوریان هه بوو له کرده وه کوشتاری وتیکدان وخرابه کاریه کان، وه له به حه لال دانانی گیانی مندال ونافرهت وپیر، به لکو دهر ونی بوگه نیان ږنگه ی نه م تاوان کاریه مه زنانه ی پیدان، جا وایان لهات هه لیانده کوتایه سهر ماله نارامگا کانی په روه ردگار وپیسیان ده کرد، وه به ده ستی نه نقه ست وینه ی شه ی تانه که یان سیستانیان هه لده واسی له سهر دیواره کان وه بهرق وقینه وه ده یانوسی: (نه مړو خا که که تان سبه ی نابروتان).

وه بو زانیاری: له راستیدا ۹۰٪ نه دمانی پاسه وانی بته پرستی ږافیزه کینه له دله کانن وه ۱۰٪ یشیان هیزه کانی پیشمه رگه ی کوردین.

وه راستیان گوتووه نه و زانیانیه ی که له باره ی ږافیزه وه ده لپن: (نه وانه تووی خاچه رستین، جوله که کان چاندویانه، له خاکی مه جوسه کان).

هه شته م: ناشکرا بوونی هیله شاراوه کانی دوژمنانی جهاد له م جه نکه دا، جا به راستی چه ندین به شداریکردنی سهر بازی ږزه دوژمن کاریه کانی دواوه ده رکه وتن؛ جا به راستی به شداریکردنی ۸۰۰ سهر بازی ئیسرائیلی له جه نکه که دا ناشکرا بوو، وه ۱۸ خاخمی جوله که هاوړی وهاوکاریان بوون که

زوربه یان تیاچوون وه ک نه وه ی ږوژنامه کانیان وده زگا ږاگه یان دنده کانیان گواستویانه ته وه، هه روه ک به شداریکردنی سهر بازی ئوردنیش ده رکه وت له لایه نه فسه ره ئه رده نیه کان که به شداریبوون له پلان دانان بو هیرش سهر بازی بو سهر شاره که، وه نه مه ش به لگه یه له سهر نه وه ی که هه موو دهر یان خست که فله لوجه بنکه ی جهاد و خه وزرینه ی شه وانی دوژمنانی ئاین و بیباوه ږان ومورته ددانه.

نوپیه م: له نه نجامه کانی نه م جه نکه میخداکوتراوه، خوینی تازه کرده وه له ده ماری ږوله کانی جهاد، وه زیاتر سوربوون له سهر سهر که وتن به کاری جهادی به ره و نامانجی ویسترو وپلندر او، جا به راستی جه نکه که نه وه یه کی له سهر کرده و به هره مه ند وپسپور وخواوه ووزی بزارده کرد وجیای کردنه وه له وانه ی که په ند وهرده گرن له ږوداوه کان، وه تیده گن به تاقیکردنه وه وموماره سه کردن و به ده سته پینان وه هه نگاو

خاچپەرستان وانەيەکی توندیان وەرگرت لە جەنگی فەلوجە

یەك جەنگدا لە ڕیوایەتێكدا ٢٥٪ بوو، وە لە ڕیوایەتێكدا ٤٥٪، وە ئەمەش ڕێژەیەکی زۆر بەرزە.

و ئەوانەى لە سەرچاوەكانى هاوێڵە بەرێزەكان ﷺ دەگەرێن؛ دەبینێ تەنھا یەكێك لە پێنج كەس لە سەر جیگاگەى وەفاتی كردوو وە چواربان شەهید بوون لە گۆرەپانەكانى جیهاد، جا سەرت سۆرنەمییى لە خێرایى تاوەبارانى سەرسامكەرلە سەدەكانى یەكەمى كۆچى وە چەسپاوى و بەردەوامیەكەى.

وە گرنگە بۆمان كە لەم پێگەيەو چەسپاوى موحاھیدە پالەوانەكانمان پتەو بێین، وە بەوێى كە سەرنجێكى سادە باس بكەین لە بەھرەكانى اللّٰه ﷻ لە سەریان لە رێزێنان و كەرامات وە ئاوردانەوێ پەرەردگار لە سەریان ئەوێ كە چاوى لێیان بوو لە جەنگەكەیان لە گەڵ ئەمەریكا و پشتیوانەكانى لە فەلوجە، جا ئەو جیگەر بوون و چەسپاوى و باشكردنى گوزەرانیان بوو بۆ ئەوان.

و لەوانە: ئەوێ كە لە پڕۆژى سییەمى جەنگەكە وە دواى بۆردومانى چروپر بۆ سەرگەرەكەكانى فەلوجە، موحاھیدان لە خەو رابوون بێنیا ن ئامێرە سەربازى وتانكە ئەمەریكەكان لە شەقام و كۆڵان و جادەكان بۆ بوونەتەو، جا پێشەواكانى ئەھلى ئىسلام لێیان ھاتنە دەست لە شەڕێكى گەرم و دەستەو یەخە، بە سەركردایەتى برامان (ئەبو عەزام و عومەر حەدید و ئەبوناصرى لیبى و ئەبو حارىث؛ محمد جاسم عىساوى...) وە جگە لە وانیش لە پالەوانەكان، جا ھێرشبەرەكانیان راونا بەرەو دەورووبەرى فەلوجە، لە كاتێكدا كە چەكەكانیان بیکەیسى و كلاشكۆف بوو.

و ئەمەریكا توشى كوشتارێكى مەزن و گەورە ھات، تا ئەوێ كە زۆریەیان ھەڵاتن وە خۆیان حەشاردبوو لە مائەكانى مسوڵمانان، وە لە سەرەتادا موحاھیدان شەرمیان دەكرد كە ھەڵبكتنە سەر ئەم مائانە لە ترسێ ئازاردانى مسوڵمانان، وە كاتێك كە دۆناپوونەو لە بوونى سەربازى ئەمەریكى چوونە ناویەو و دۆزیاننەو لە بنج پەناكاندا خۆیان

ئینجا دواى ھەموو ئەمە ھۆكارەكان ئاسان دەیت بۆ ھەركەسیك كە اللّٰه تعالى باشەى ئەوانى بویت تا پەزنامەندى و پاداشتى بێژمارى ئەو بەدەست بھێنێ وە ھۆكارەكان ئاسان دەیت بۆ ھەركەسیك كە اللّٰه تعالى خراپەى ئەوانى و ىستبێت بۆ ئەوێ ئەو بەدەست بێنێ لە تورەبى پەرەردگار كە شاھەنیانە بە پێى ئەوێ كە ئەنجامى دەدات لە ئاشكراو پەنھانیدا)، قسەكەى تەواو بوو ﷺ.

دەيەم: شەھیدبوونى ھەلێژێردراو؛ بەپاستى ئەم كۆمەلەيە شكۆمەندبوون بەوێ كە رێگەكەیان نەخشاو بە خوێنى رۆڵە شەھیدەكانى، وە بەوێ كە گەورە سەركردە و ئەندامەكانیان لە ھێلى پێشەو، جا ئەگەر ئەمە بەلگە بێت لە سەركشتێك بەلگەيە لە سەر راستگۆى رۆڵەكانى ئەم جیهادە وە ىست و خواستیان یەكلا بۆتەو و بۆ بەدەییانێ خواستەكانى تەو حید و عەقیدە وە تەو حید بە ئیخلاص و خۆبەخشیەو، وە یەكێك لە مۆژدەكانى تریان ئەوێ كە اللّٰه تعالى باشتەریەكان و شكۆمەندەكانى ھەلێژاردوو بۆ چاوپێكەوتنى و بەلێنى، جا سەركەوتن و شەھیدى و پەزنامەندى بۆ ئەوان نوسى لە سەر ئەوێ كە داوايان دەكرد و ئاواتەخوازى بوون، جا بەلێنەكەیان ھاتەدى وە داواكارەكەیان بەدەست ھات.

جا ئەو ھالى پێشینی چاكیان بوو كە سور بوون لە سەرمردن وەك سوربوونى ئەوانەى دواى خۆیان لە سەرزبان، بەپاستى شەھادەت لە بەنرخترین ئاواتەكانیان بوو وە لەلایەن دەكرد بۆ چوون بۆ گۆرەپانى جەنگ وەك خۆشەو ىستەك بۆ مردن لە پێناو اللّٰه تعالى، بەپاستى ڕێژەى ھاوێڵ و صەحابە شەھیدەكان لە كۆى ھەموو جەنگەكان گەیشتە ٨٠٪

شەھیدەكانى كۆچەرەكان و سەرخەرەكان زياتر بوو لە نیوێ شەھیدەكان لە جەنگى یەمامە (...)، وە ئەو ھەمان بەسە كە باسى ژمارەى قورئان لە بەرەكان بكەین، ھەلگەرنى قورئان و زانایانى مسوڵمان لە و كاتەدا -لە جەنگى یەمامە - ٣٠٠ شەھید بوون، وە لە ڕیوایەتێكدا ٥٠٠ شەھید بوون، و اتا ڕێژەى قورئان خوێنەكان لە شەھیدەكان تەنھا لە

جەنگی فەلوجە دەمامکی لەسەردەم وچاوی پیسی رافیزە لادا

و هەر وهه‌ها له‌وانه‌هیش: ئه‌وه‌یه که بایه‌ک له‌ جه‌زیره‌ی محمد ﷺ گوله‌یه‌کی قه‌ناص دابوو له‌ می‌شکی له‌ پشتی ملی درچو، جا به‌مه به‌شیک له‌ می‌شکی پڕا و که‌وته سه‌رشانی راستی، وه‌ براکانی رایانکرد بۆلای و نه‌و به‌شیه‌ی که درچو بوو له‌ می‌شکی خستیانه‌وه شوێنی خۆی و دوای ئه‌مه شوێنی پیکانه‌که‌یان پێچا و لێ گه‌ران، وه‌ به‌راستی دواي چەند رۆژیک چاکبوه‌وه، که ئه‌ویش ئیستا زیندوو که هیچ کێشه‌یه‌کی نییه‌ ته‌نها ئه‌وه نه‌بێت که زمانی که‌میک قورس بووه، داواکارین له‌ الله تعالی له‌ ئه‌ویش و براکانیشی وه‌ربگرێت.

وه به‌لام سه‌باره‌ت به‌ بۆنی میسک ... جا چو‌زانی بۆنی میسک چیه‌؟ به‌راستی بۆته‌ شتیک له‌ ناو کۆمه‌ ئی موجه‌یدان ده‌گێردێته‌وه به‌ده‌ماو ده‌می، به‌راستی زۆر له‌ برا شه‌هید و برینداره‌کانمان بۆنی خوشیان له‌ خۆینه‌که‌یان بلابۆته‌وه الله تعالی لێیان وه‌ربگرێت.

وه ئه‌وه‌ی که به‌سه‌ر برای پاله‌وان (ئه‌بو طه‌له‌حی بیحانی هات: به‌راستی په‌روه‌ردگار په‌حی پێکات بریندار بوو به‌ برینیکی دژوار وه‌ بۆنه‌ خوشه‌که‌ی هه‌موو شوێنیکی داگیرکردبوو، تا ئه‌وه‌ی له‌ هه‌ندیک پێگه‌ویان بلابویه‌وه وه‌ زۆرێک له‌ برایان بۆنیانکرد ئینجا به‌شه‌هیدی گه‌رايه‌وه.

وه ئه‌وه‌ی له‌باره‌ی چه‌سپاوی و دنیای هاتوو: که گێرداوه‌ته‌وه له‌ زۆرێک له‌وانه‌ی به‌شداری ئه‌م داستان هه‌وای که ئه‌وان گوێیان له‌ زرنکه‌ شمشیر و حیلێ ته‌سپ بووه که پێکدا ده‌ده‌ن له‌گه‌ڵ توند بوونی شه‌ره‌کان و گه‌رم بوونی، به‌راستی برایان زۆر جار سه‌ریان سوپاوه له‌مه، وه‌ درچوون ده‌یانپرسی له‌ برا سه‌رخه‌ره‌کانیان که ئایا له‌ نزیک فەلوجه‌وه ته‌سپ هه‌یه، جا برا سه‌رخه‌ره‌کان دنیایان ده‌کردنه‌وه که ئه‌م ناوچه‌یه به‌ هیچ شێوه‌یه‌ک هاوشیوه‌ی ئه‌م ته‌سپانه‌ی ئی نییه، جا سوپاس و ستایش بۆ الله تعالی له‌ ده‌ست پێک و کۆتایدا.

پێشه‌وا ئه‌حمه‌د له‌ موسنه‌ده‌که‌ی و پێشه‌وا حاکم له‌ موسنه‌دره‌که‌که‌ی هی‌ناویانه له‌ ئه‌بو بو‌ره‌یده‌ی کو‌ری قه‌یس برای ئه‌بو موساوه

شاردبوه‌وه، جا ده‌ستیانکرد به‌ کوشتنیان وه‌ک کوشتنی قالۆنچه‌ و می‌ش، وه‌ فه‌زڵ و منه‌ت بۆ الله تعالی.

وه دواي چەند رۆژیک له‌ جه‌نگه‌که‌: یه‌کێک له‌ سه‌رکرده‌کان پێشنیاری ئه‌وه‌ی کرد بۆ برامان (عومه‌ر حه‌دید و نه‌بو حاریث جاسم عیساوی) به‌وه‌ی که پێشیان بتاشن و ده‌ربه‌چن له‌ فەلوجه‌ دواي ئه‌وه‌ی که پێگه‌ی سه‌لامه‌تی ده‌ربازبوونی بۆ ئاسان کردن وه‌ ده‌ستبکه‌ن به‌کارکردن له‌ ده‌ره‌وه، جا ئه‌و دوو پاله‌وانه ئه‌مه‌یان په‌تکرده‌وه و گو‌تیان: (سوێند به‌ الله ده‌رناچین تا ئه‌وه‌ی کۆچه‌ریکی چه‌سپاوه‌ له‌ شه‌ره‌که‌دا مابێت)، جا شه‌ریان کرد تا ئه‌وه‌ی شه‌هید بوون الله تعالی بیانخاته ژێر په‌رچه‌مه‌تی خۆیه‌وه و به‌ شه‌هیدی قبو‌لیان بکات.

وه له‌وانه: ئه‌وه‌یه که هه‌ندیک له‌ برایان چەند رۆژیک توشی برسیه‌تیه‌کی زۆره‌هاتن، وه‌ دواي پارانه‌وه و گومانی باش بردن به‌ په‌روه‌ردگار گه‌یشتن به‌ شو‌تیه‌کی گه‌وره، کاتی‌ک که شکاندیان بینیان زۆر سو‌ر و جوانه، جا لێیان خوارد و تێبوون وه‌ سوپاسگوزاری په‌روه‌ردگاریان ده‌کرد به‌ سه‌رسامیه‌وه، تا ئه‌وه‌ی بیگومان بوون له‌وه‌ی که هه‌رگیز هاوشیوه‌ی ئه‌م تامه‌یان له‌ دونیادا نه‌ چه‌شتوو، وه‌ ئه‌وه زانراوه که شو‌تی ئه‌مه کات و شو‌ینی نییه که پێی ناسراوه.

وه هەر وهه‌ها له‌وانه‌هیش: ئه‌وه بوو که برایان زۆر ده‌رده‌سه‌ریان بینی له‌ بواری خۆراک و خواردنه‌وه‌یان، تا ئه‌وه‌ی ئه‌وان ئاوی خواردنه‌وه‌یان نه‌بوو وه‌ ئه‌وه‌ی که هه‌یان بوو به‌ پێژه‌یه‌کی زۆر گه‌وره که‌می کرد و دای له‌ ته‌واو بوون، تا ئه‌وه‌ی که ده‌م و لێو‌یان توشی قلی‌شیان بوو، وه‌ کاتی‌ک ده‌ستیانکرد به‌ گه‌ران به‌ دواي چەند دڵپێک ناو که‌میک گه‌روی تینو‌یان ئاوبدات چوونه ناوما‌لیکه‌وه بینیان سێ کونده‌ی ئاوه‌شیوه‌یه‌کی زۆر نامۆ له‌ ته‌نیشته‌یه‌که‌وه دانراوه، جا کات‌ک بینیان سه‌ریان سوپا له‌وه‌ی که نه‌بووه نه‌ له‌ فەلوجه‌ وه‌ نه‌ له‌ عێراقیش ئاوه‌شیوه‌ی ئه‌م کونده نامۆ و جوانانه دانرایت، وه‌ کاتی‌ک تامی ئاوه‌که‌یانکرد زانیان که ئه‌و ئاوه ئاوی دنیا نییه، جا لێیان خواردوه تا تینو‌تێیان شکا، وه‌ سو‌یندیان ده‌خوارد که هه‌رگیز له‌ دونیادا ئاوی ناویان نه‌نۆشیوه.

گېږدراوه ته وه که ده لېت: پيغه مېر ﷺ فەر موو يه تی: (په روږدگار له ناوچوونى نومه ته که م بکه به کوژرانیک له پيناو تودا به پيکران و به طاعون).

الله تعالى ده فەر مویت: {وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ} * فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَيَسْتَبْشِرُونَ

پيوند، وه جهنگه کانی نه مړو نه نارامی هه يه وه نه دوه ستيت، به پراستی پيغه مېرمان ﷺ چه زیده کرد که دانه نيشيت له دواى هه رده سته يه ک که ده جهنگيت له پيناو الله تعالى به لکو به رده وامي ددها به غه زوه و جهاد به دريژایى کاته کان.

وه فەر موو دهى جوپرائيلتان بيرده خه مه وه له گهل پيغه مېر ﷺ دواى جهنگى نه حزاب نه وهى که بوخارى ده يگړپته وه ده لېت: کاتيک پيغه مېر ﷺ گه رايه وه مه دينه وچه که که دانا يه کسه ر جوپرائيل هاته لای وگوتی: (نه وه چه که که دانا؟! سویند به الله تعالى هيشتا فريشته کان چه که کانين دانه ناوه، جا هه لسته به خوت و نه وانهى له گهلتن بچو بو به نى قورده يزه وه من له پيسته وه ده روم قه لا کانين ده هه ژينم وترس ده خه مه نيو دليان)، جا جوپرائيل روښت له گهل گروى فريشته کان وه پيغه مېریش ﷺ به دوايدا له گهل کومه لى کوچه ران و سه رخه ران.

به کړنگېراوانى نه مريکا سزايان خوارد به ده سقى مواهيديان

بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ} [آل عمران: ۱۶۹-۱۷۰]، واتا: (وا گومان مه به ن به وهى که نه وانهى له پيناو الله تعالى کوژران مردون به لکو زيندوون لای په روږدگار روژيان ده دريت * دلخوشن به وهى که الله تعالى فه زلى خوى پي به خشيون وه موژده دن به وانهى که له دواى خو يانه وهن وپيان نه گه يشتوون به وهى که ترسيان له سه ر نييه و دلته نگيش نابن)

چون ساده و ناسايى بوو له سه رتان نهى مسولمانان به وهى که ببينن براکانتان رو لى ناي نه که تان که جوړه ها نازار و نه شکه نجه يان به سه ردا باربه له کوشتن و ويرانکارى وه نيوهش نارام و بيترس له ولا ته کانتان سه لامه تن له ناو مال و خيژانتان... چونه نه مه؟!

بژى وهک شا يان به رپز بمره نه گه رده مري به شمشيرى هه لکيشراوت جا به شمشيرت به خشراوى

نه مه سه رنجيکى خيرا بوو وه پوختهى به رو بوم و نه نجامه کانی چه سپاوى ومانه وه يه له سه ر زوى پيروزى فه لوجه، وه به ده سته اتو وه کان زور به سودن شکو به دواى خو ياندا دپن، وه هه موو خاوهن دادوهرى و ويژدانىک تى ده گات و هه موو تپراماويک له رو داوه کان هه سقى پيده که ن.

مزجنا دمانا بالدموعا السواجم *** فلم يبق منا عرضة للمراجم
وشر سلاح المردم بريقه *** إذا الحرب شبت نارها بالصوارم
فإيها بني الإسلام إن وراءكم *** وقائع يلحقن الذرى بالمناسم
وكيف تنام العين ملء جفونها *** على هفوات أيقظت كل نائم
وإخوانكم بـ«العراق» أضى مقيلهم *** ظهور المذاكي أوبطون القشاعم
يسومهم الروم الهوان وأنتم *** تجرون ذيل الخفض فعل المسالم

{الله زاله به سه ر فه رمانه کانی به لام زوربهى خه لکى نايزانن}
{يوسف: ۲۱}
والحمد لله رب العالمين.

وه نهى نومه تى نيسلام:
به پراستی به شوينته وه يه زام وبرينه کان، وه نه خوشى وده رمانه په کخه رده کان سارپژ ناييت ته نها به ته وحيدى به ليندراو نه ييت له سه ر ليواکانى جهاد.
جا که ي بريارى راست ده دهيت به ده رچوون وده ربازيوون له کوټ و

رونکردنه وهیهك له لیژنه‌ی موفه وهزه سه‌بارته به باوه‌ر وریبازی ده‌وله‌تی ئیسلامی

ده‌وله‌تی ئیسلامی به‌رده‌وامه له‌سه‌ر ریبازه‌که‌ی ونه‌گۆراوه ..
وناگۆریت .. به‌فه‌زنی الله

وه گشتاندنه‌که ئه‌وه ڕۆنده‌کاته‌وه که ده‌وله‌تی ئیسلامی خۆراگره
وپیچه‌سپاوه له‌سه‌ر باوه‌ره‌که‌ی و نه‌گۆراوه وناگۆریت هه‌ر
له‌سه‌ره‌تای دانانی یه‌که‌م خشته‌کانی له‌لایه‌ن شیخ ئه‌بو موصعه‌بی
زه‌رقاوی رحمه‌ه وبرا به‌ریزه‌کانی، وه ئه‌وانه‌ی دوا‌ی ئه‌وه ده‌وله‌تی شیخ ئه‌بو
عومه‌ری به‌غدادی ووه‌زیره‌که‌ی ئه‌بو حه‌مه‌زه الله ڕه‌حم به‌هه‌ردوکیان
بکات، تا گه‌ڕاندنه‌وه‌ی خیلافه‌ت له‌سه‌ر ریبازی پیغه‌مبه‌رایه‌تی له‌ژێر
فه‌رمانه‌روایه‌تی پیغه‌مبه‌رایه‌تی باوه‌رداران شیخ ئه‌بو به‌کری به‌غدادی الله
بیپاریت.

که هاتوه له گشتاندنه‌که‌ی لیژنه‌ی موفه وهزه: (ده‌وله ریبازی
خۆی ناگۆریت، وه سازشیش ناکات له‌سه‌ر ئاینه‌که‌ی، وه سوربون
وپی‌داگریه‌که‌ی ناشکیت، به‌لکو ڕۆیشته له‌سه‌ر فه‌رمانه‌که‌ی،
خۆشه‌ویستی که‌س کاریگه‌ری لێ ناکات ولانادات له‌سه‌ر ڕیگا‌که‌)،
وه‌گشتاندنه‌که ئه‌وه دوپات ده‌کاته‌وه که ده‌وله‌تی ئیسلامی
ڕۆنکه‌ره‌وه‌ی ئاینه‌ بۆ خه‌لک، گوێ نادات به‌وه‌ی ڕازی ده‌بی‌ت یان
توره‌ ده‌بی‌ت، به‌لکو مامه‌له‌ له‌گه‌ڵ هه‌ریه‌که‌یان ده‌کات به‌گوێره‌ی
ئه‌وه‌ی هه‌ییب‌ژاردوه، هه‌روه‌ها شیخ ئه‌بو محم‌دی عه‌دنانی الله لێ
وه‌رگرتی‌ت گو‌تی: (ناپاریینه‌وه له‌خه‌لکی تا ئاینی الله قه‌یول بکه‌ن،
وحوکم به‌شه‌ره‌که‌ی بکه‌ن، ئه‌وه‌ی ڕازی بوو ئه‌وه شه‌رعی الله یه‌،

لیژنه‌ی موفه وهزه گشتاندنیکی گرتگی ده‌رکرد بۆ سه‌ریبازه‌کانی
ده‌وله‌تی ئیسلامی به‌ناو‌نیشانی: (ئه‌وه‌ی تیا‌ب‌چیت تیا‌ب‌چیت له‌سه‌ر
ڕونی وه‌ ب‌ئیت ئه‌وه‌ی ده‌ژی له‌سه‌ر ڕونی) تیا‌دا باب‌ه‌تی باوه‌ر وریبازی
ده‌وله‌تی ئیسلامی تیا‌دا دوپات ده‌کاته‌وه، وه هه‌ندیک وته ورا‌پۆرت
که دراوه‌ته پالی ر‌ه‌تی ده‌کاته‌وه، وه خه‌لکی ناگادار ده‌کاته‌وه له‌سه‌ر
قه‌سه‌ کردن له‌سه‌ر ده‌وله‌تی ئیسلامی و به‌ناوی ئه‌وه‌وه ب‌زانست،
وه وته و باوه‌ر ده‌دریته پالی ب‌ رونکردنه‌وه، وه ڕیگای ئه‌ه‌لی سونه‌ بۆ
موس‌لمانان ڕۆنده‌کاته‌وه له‌ چۆنیه‌تی ئامۆژگاریکردنی وه‌لی ئه‌مه‌ره‌کان،
وما‌مه‌له‌کردن له‌گه‌ڵ سته‌م ئه‌گه‌ر کرا.

گشتاندنه‌که که ڕۆژی چوارشه‌مه‌مه (٢١/شه‌عبانی/١٤٣٨ه‌جری)
ده‌رچوو ده‌ست‌پ‌ده‌کات که ده‌وله‌تی ئیسلام هه‌ڵساوه به
ب‌لا‌وک‌ردنه‌وه‌ی ته‌وحید، وه بانگه‌وازی در‌یژه‌ پ‌نده‌ری بانگه‌وازی
پیغه‌مبه‌رانی سه‌لامیان له‌سه‌ر، وه بانگه‌وازی سه‌له‌فی چاکی ئه‌م
ئومه‌ته، وه ئه‌وانه‌ش که له‌سه‌ر ڕیگا‌که‌یان ڕۆیشتن له‌ پیغه‌م‌ه‌وا
ڕی‌ن‌مونی‌کاره‌کان وچا‌که‌کان، وه د‌ل‌ن‌ی‌ای ده‌کاته‌وه که ده‌وله‌تی ئیسلامی
دامه‌زراوه له‌سه‌ر هه‌مان ئه‌وه‌ی که ده‌وله‌تی بانگه‌وازی نه‌ج‌دی
پ‌یرۆز دامه‌زرا له‌ شو‌ئ‌ن‌که‌وته‌کانی پیغه‌م‌ه‌وا‌ی نو‌ئ‌ن‌که‌ره‌وه محم‌دی
کو‌ری عب‌د‌ال‌وه‌هاب ته‌می‌می رح‌مه‌ الله.

ئەوھش كە تورپەبوو ونەيويست لوتى دەكەين بەقوردا ئەوھ ئاينى
 اللہ يە، تەكفىرى مورتەدان دەكەين وخۆمان لى بەرى دەكەين،
 ودرۆمنايەتى كافران وموشريكان دەكەين وتورپەيان دەكەين).
 وتەى دەولەتى ئىسلامى ھەرنەوھىيە كە پىشەواكەى يان ئەوانەى
 لىژنەى موفەوھزە يان وتەيژى فەرمى دەپلېت

وھ رەتى ئەوانە دەكەتەوھ كە بانگەواز دەكەن وھەولەدەن وتە وياوھرە
 گومراكانيان بىلاوبكەنەوھ و بازارى پېدەن لەناو خەلكى وبىلكىن بە
 دەولەتى ئىسلامى، لە ئەوانەى زىادەپۇيان كرد وئەوانەش ئىچائيان
 ھەيە بەتايبەتى لە بابەتى تەكفىر، بەھەمان شىوھ ئەوانەى تانە
 لە باوھر وپۇتيازى دەولەتى ئىسلامى دەدەن، بەلكو تەكفىرى سەرباز
 وفەرماندەكانى دەكەن لەسەر وتە وياوھرى پوچ كە دەيدەنە پالى،
 يان نەزانن بە باوھرى ئەھلى سونە وجەماعەت كە عەبيدەگرن
 لەوانەى پىچەوانەى ئارەزوى ئەوان دەكەن، لىژنەى موفەوھزە لە
 گشتاندەنە پىرۆزە كە گوتى: (ھەرجى لىدوانەكانە كە باوھرى وھلاء
 وبەرء دەسپتەوھ ومىللەتى ئىبراھىم ﷺ لەگۆر دەنېت بەگومانى
 ئەھلى ئىچراء وجەھم، بەھەمان شىوھ وتەى ئەھلى غلو ئەوانەى
 دەرچوون لەئان ھەروەك چۆن تىر لە تىردان دەر دەرچىت، دەولەتى
 ئىسلامى بەرە لىيان، وھ بۆھىچ كەسك نىھ قسە بكات بەناوېوھ،
 يان وتەيەك بخاتە پالى كە نەيگوتبىت، وتەى ئەوھىيە كە پىشەواكەى
 -اللہ شكۆمەندى بكات بە تەوحىد- دەپلېت وئەوانەن كە ئەورپىگەى
 پىداون، يان وتە يىژى فەرمى، ئەما درۆ ووتەى بەگومان ئەوھ وتەى
 بى زانستە، كە اللہ نەھى لىكردووين لەسەر ئەمە).

دەولەتى ئىسلامى ناوھستىت لە تەكفىرى موشريكان وتەكفىرى
 موشريكان لە ئەصلەكانى دين دادەنېت كە ديارن وپىغەمبەران
 بەوھ ھاتوون

وھ لىژنەى موفەوھزە ئامازەى بەھەندىك لە پۆلەكان كرد كە گومراپ
 ودرۆ دەكەن بەدەمى دەولەتى ئىسلامى، وھ چەند وتەيەك دەدەن
 پال دەولەتى ئىسلامى كە لەوتەكانى وھلى ئەمرەكان وياوھريان نىن
 وتەوان بەرىن لەمانە.

وھ ھەندىكيان وتەى ئىچائيان ھەيە وپىچەوانەى ئەوھنە كە دەولەتى
 ئىسلامى دەپلېت، ھەلە ولادانەكانيان دەدەنە پالى، وھك ئەوھى
 (تەكفىرى تاغوتى قەومەكەى نەكات لايان موسلمانە)، لەكاتىك
 (دەولەتى ئىسلامى تەكفىرى تاغوت وئەوانەش دەكات كە مشتومرى
 لەسەردەكەن بەلكو تەكفىرى ئەوانەش دەكات كە تەكفىريان
 ناكات وھىچ رىزىكىشيان نىھ)، بەھەمان شىوھ ئەوھى(تەكفىرى
 موشريكان بە بابەتى خەفى (ناديار) دادەنېت يان بابەتى ئىختىلافا،
 وھ بۆكارپىكردنى چەندىن كۆتى قورس دادەنېت، بەجۆرەك وادەكات
 كە ھەلۆھشەنەرەوھى سىيەم (لەھەلۆھشەنەرەوھەكانى ئىسلام)
 پەكبىخات بەتەواوى...

لەھەمووى سەيرتر ئەوھىيە كەسك وادابىت كە ئەوھ وتەى دەولەتى
 ئىسلامىيە، ئەوھش خۆى لەخۆيدا درۆيە، بەلكو دور ونزىك دەزانىت
 كە دەولەتى ئىسلامى -اللہ شكۆمەندى بكات بەتەوحىد- بۆ پۇژىك

نەوھستاوھ لە تەكفىرى موشريكان بەلكو ئەو تەكفىرى موشريكان
 بە ئەسلە ديارەكانى ئان دادەنېت، كەفېرپوونى واجبە پىش نوپز
 وتەواوى فەزەكانى تر ئەوانەى كە پىويستە بزاندريت، ھەروەك
 لە رونكردنەوھى دەرچوو لە نوسىنگەى ناوھندى بۆ بەدواداچوونى
 دىوانە شەرعیەكان ھاتوھ لە ھوكمى وھستاولە تەكفىرى موشريكان
 لە ۱۴۳۷/۸/۲۲ كۆچى.

مەبەست لە گشتاندەكە لە (ئەھلى ئان) فەرمانە عەقىدەيەكانە
 كە پىغەمبەران گەلەكانى خۇيان فېرکردوھ (كە دەچەسپىت بە
 بەلگەى پىغەمبەرايەتى واتە دواى ھاتنى پىغەمبەران) بەپىچەوانەى
 ئەوھى كە پىش ھاتنى پىغەمبەران جىگىردەپىت، وھك تەوحىدى
 رىوبەيت و بەتەنھا دانانى اللہ لە ئولوھىيەت.

بەھەمان شىوھ گومراكان دەچنە ناو ئەو بابەتەوھ (ئەوھى كە شىركى
 گىراپنەوھى ھوكمەكان بۆلای تاغوت بەرپەوا دابىت بەگومانى پىويستى
 واى دادەنېت كە ناچاركراوھ)، وھ (ئەوھى كە ئىجماعى ھاوھلان
 رەتدەكەتەوھ لەسەر تەكفىرى كۆمەلەى رىگەر (ممتنع))، وھ (ئەوھى
 كە دەوھستىت لە تەكفىرى ئەوانەى بەژدارى دەنگدان دەكەن بە
 بىانووى ئەوھى كە نەزانن بە ھەقىقەت و راستى ھەلپژاردن)، وھ
 (ئەوھى كە خۆى بەرى ناكات لە زانكانى تاغوت ئەوانەى بانگەشە
 بۆ شىرك دەكەن).

وھ لىژنەى موفەوھزە لە گشتاندنى كۆتايى ئامازەى بە كۆمەلەىكى تردا
 لە گومراكان كە تانەياندا لە دەولەتى ئىسلامى، عەيى گرت لە وتە
 ولە باوھر كە ئەوھ عەقىدەى ئەھلى سونە وجەماعەيە كە ئىمە
 لەسەرىن، بەلكو ئەو تەكفىرى دەولەى كرد بەھۆيەوھ، ئەوھش
 بەھۆى كارىگەرپوونى بە بىدەى خەوارىچ و موعتەزىلە، يان تانەى
 دا لەدەولەتى ئىسلامى لەسەر ھەندىك وتە كە ئەو وتانە لەباوھرى
 دەولەتى ئىسلامى نىن، بەلكو ئەوھ تەنھا درۆيەكە، گومراكان لەسەرى
 ناكۆك بوون، يان چەند وتەيەك كە ئەوانە داويانەتە پال دەولەتى
 ئىسلامى كە توشى ئىچراء بوون.

گشتاندەكە گوتى: (ھەيانە كە دەولەى تەكفىركرد لەبەر ئەوھى
 تەكفىرى زنجىرە (تسلسل) ناكات كە ئەوھ بىدەى موعتەزىلەيە)،
 (وھەيانە دەلېت دەولەتى ئىسلامى لە (دارى كوفر) (الكفر الطارئ)
 دەلېت ئەسل لەخەلكى ئىسلامە، ئەوھش درۆيەكە ھەلپەستراوھ
 بەسەردەولەتى ئىسلامى)؛ بەلكو ھوكم لەسەر خەلكى بەوھ دەدات
 كە ئاشكراى دەكات، وھ بەھەمان شىوھ گشتاندەكە گوتى: (ھەيانە
 تەكفىرى دەولە دەكات لەبەر ئەوھى گوايە كە كوفرى ئاشكرا بەرپەوا
 دەزانىت بۆ بەررەوھندى جەنگ بەلام درۆيانكرد، بەلكو باوھرى
 دەولە لەسەر ئەوھ: شىركى گەورە وكوفرى گەورەى ئاشكرا جائىز نىھ
 ھىچ كەسك ئەنجامى بدات تەنھا زۆرلىكراو... ئەوھ وتەى دەولەتى
 ئىسلامىيە لە بابەت وياوھرى، بەلام ھەلەى ئەوانە لەنەزانىانە وھ
 نەزانىانە بە جىاكرەنەوھ لە نىوان شىرك وكوفرى راشكراو لەگەل
 ئەوھى كە رىگە دراوھ بۆ پىويستى وھەروەك لە فەرمودەى محمدى
 كورپى مەسلەمە وھىترىش ھاتوھ).

دەولەتى ئىسلامى لەسەر پىيازى خۇي بەردەوامە

پېغەمبەر ﷺ ناكاتتەوہ لە ئارامگىرى لەسەر فەرمانپەر واکان، جا عەرەبى بىت يان حەبەشى، چاك بىت يان خراپ، ھەرچەندە ئەگەر لەھەندىك شتى دونىاي خۇش بىت، وە پىزى فەرماندەكانى بگىرىت، وەگوپراپەل بىت لە چاكە).

وہ ئەوانەى كە ئارەزويان وینەى باتىلى بۆكردون بەحەق و خراپەكارى بە چاكسازى، ئاگادارىان دەكاتەوہ كەبەخەبەرىيىن لەم بىئاگايىيەيان وگوتى: (زانراوہ كە تانەدان ئامۇژگارى نىيە بەچاكە، وەپىگرتن نىيە لەخراپە، بەلكو برىنداركردن وناوزپاندىن وىلاوكردنەوہى خراپەيە وشاردنەوہى چاكەيە، وە ھەندىك كەس كە ئارەزوو زالبووہ لەسەريان بىر لەوہنەكەنەوہ كە تانەدان لە ئەمىر پالەوانىيەتيە، وباسكردىن خراپەيان ئازايەتيە، وغەيبەت حەق بىژيە، وە تىكدانى پىزىرونكردنەوہى ستەمە، واللہ المستعان).

گىشتاندەكە دواى ئەو زنجىرە گىشتاندن وپرونكردنەوہىيە ھات كە لىژنەى موفەوہزە دەرىكردوہ، وە نوسىنگەى ناوہندى بۆ بەدواداچوونى ديوانە شەرىعەكانى سەر بە ئەو، بۆرونكردنەوہى ئەو جىاوازيەى ھەيە سەبارەت بە عەقىدەى دەولەتى ئىسلامى و پىنازەكەى، وە بەتايىبەتى لەم بابەتەى كە قەسەى زۆرلەسەردەكرىت بى زانست، وپىيەكان دەخلىسكىن تىايدا، وپىرەكان دەشيوپن.

جىاكردنەوہ لەنپوان ئامۇژگارى بەچاكە وتانەدانى خراپ گىشتاندنى لىژنەى موفەوہزە ئاگادارى موسلمانان بەگىشتى دەكاتەوہ كە پىويستە دەستىگرن بە پىياز و مەنەجى ئەھلى سونەت لە ئامۇژگارىكردىن وەلى ئەمرەكان، وە نەپۇن لەسەر پىگاي ئەھلى گومراپى لەم بابەتەدا، ئەوانەى كە ھەرھەلەيەك يان كەم و كورتىيەك لە ئەمىر بىيىن بىلاوى دەكەنەوہ لە نپو موحاھىدان، وخەلكى پى دەترسىپن، و دوريان دەخەنەوہ و ترس دەخەنە دىيان بۆ جەنگى دوژمنانى اللہ، بەلكوبانگەواز بۆرۇكردن بەلاى موشرىكان، وەباسى ھەلوپىستى ئەوانە دەكات كە ئەم كارە خراپە دەكەن ھەمان پىگاي ئەوانەيان گرتوہتە بەركە دەرچوون لەسەرعوثمان ﷺ، بەگومانى ھەولدىان بۆ چاكسازى، وپىداگىرى لەسەر سونەت و خۇشەويستى ئوممەت.

لىژنەى موفەوہزە لەسەر ئەمە گوتى: (بەلام ئەوہى بانگەشەى ئامۇژگارى دەكات لەشيوہى ترساندىن وىلاوكردنەوہى گومان، بەپىگايەك كە جگە لە دوژمنانى اللہ لەكافران و موپتەدان و موناڧىقان كەسى تردلى پىخۇش نابىت، چاكترىن شت كە بەوانە بلىن كە ئەو كارە دەكەن ئەوانە پىچەوانەى قورئان دەجولپنەوہ، و دوركە وتونەتەوہ لە سونەت، و درون لە پىگاي سەلەف لە ئامۇژگارىكردىن فەرمانپەر واکان، لە ئەنەسى كوپرى مالىكەوہ ھاتوہ كە گوتى: (گەورە ھاوہلانى پېغەمبەر ﷺ نەھيان لىكردوين وگوتى: جوپن مەدەن بە فەرمانپەر واکان، و خيانەتيان لىمەكەن، و توپەريان مەكەن، ولە اللہ بترسن و ئارامبگرن بەپراستى فەرمانەكە نىيەكە).

گىشتاندەكە زياتردواى وگوتى: (ئايا كەسى (مخذل) بىر لە وەسىيەتى

فەزىلەكانى رۆژوو

رۆژوو ھۆكاريكە بۆ تەقوا

الله دەفەرمۇيت: {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ} [البقرة: ۱۸۳].
بەغەوى دەلىت: {لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ} وانا بەھۆى رۆژوۋە خۇپارزىن چۈنكە رۆژوو بەرەو تەقواتان ئەبات، وزالبونە بەسەر دەرون و ئارەزۋەكان.

رۆژوو تەك دەكات بۆ خاۋەنەكەى لە رۆژى دوايى

لە عبدالله ى كوپرى ەمەرەو الله لىي پازىبىت دەلىت: پىغەمبەر ﷺ فەرموئەتى: (رۆژوو و قورئان تەك دەكەن بۆ خاۋەنەكەيان لە رۆژى دوايدا، رۆژوو دەلىت: پەرۋەردگارم خواردن و ئارەزۋەكانم لىي قەدەغەكردبوو لەدنيادا، الله لەبەرمن لىي خۇشە، قورئاننىش دەلىي: مىنىش شەوان خەوم لىي قەدەغە كەردبو الله لەبەرمن لىي خۇشە، پاشان فەرموئەتى: الله لەبەر ئەوان لىي خۇش دەبىت [مسند إمام أحمد].

الله بۆ رۆژوۋەوان لىيخۇشبون و پاداشتى گەورەى نامادەكردو

قال تعالى {وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا} [الأحزاب: ۳۵]

رۆژوو پارىزەرە بۆ مروفف لە تاوان

پىغەمبەر صلى الله عليه وسلم فەرموئەتى: ئەى كۆمەلى گەنجان ھەريەكەك لە ئىو تەوانى ئىن ھىنانى ھەبوو با ئىن بھىتتە، ئەوھش تەوانى ئىن ھىنانى نەبوو با پەنا بەرىتە بەر رۆژووگرتن چۈنكە سەركوت كەرەھى ئارەزۋەكانە. [متفق عليه]

رۆژوو پارىزەرە

رەسول الله صلى الله عليه وسلم فەرموئەتى: (رۆژوو پارىزەرە لە ئاگرى دۆزەخ ھەركەسە بە رۆژوو بوو باواز لەوتەى پىروپچ بىيى وھاوار نەكات، وە ئەگەر كەسەك جۆنى بەكەسەك لە ئىوھدا يان شەرى پىي گىرا با بلى من بەرۆژووم). [صحيح البخاري].
ابن عبد البر دەلىت: " الجنة " واتە پارىزەر و بەرەست لە ئاگر، بۆيە ئەوئەندەت بەسەك لە پاداشت و چاكە.

بۆ رۆژوۋەوان دەرگايەكى تايبەتە ھەيە لە بەھەشت

رەسول الله صلى الله عليه وسلم فەرموئەتى: (بۆ رۆژوۋەوان دەرگايەك ھەيە لەبەھەشتدا پىي دەوترى (الريان) رۆژوۋەوانەكان لە رۆژى قىامەتدا پىيادا دەچنە ژورەو لەگەل ئەواندا كەسى تر ناچىتە ژورەو، دەوترى كوان رۆژوۋەوانەكان ؟ پىيادا دەچنە ژورەو، كە دواكەسيان چو ژورەو دەرگاگە دادەخرى و كەسى تى پىيادا ناچىتە ژورەو). [صحيح مسلم].

رۆژوو كەفارتى گوناھەكانە

حذيفة -الله لىي رازى بىت- دەلىت: رەسول الله صلى الله عليه وسلم فەرموئەتى: (پىاو بەھۆى خىزان و مال و دراوسىكەى توشى تاقىكردنەو دەبىت، بەلام خىركردن و نوژ و رۆژوۋەكەى دەبىتە كەفارت بۆى) [صحيح البخاري].

بۆ رۆژوۋەوان خۇشەك ھەيە كاتىك بە الله دەكات

رەسول الله صلى الله عليه وسلم فەرموئەتى: (ھەموو كەدەوكانى نەوكانى ئادەم پاداشتەكەى چەند جارى خۆى زىاد دەكرىت، چاكەيەك بە دە ئەوئەندەى خۆى تاوەكو (۷۰۰) جارى خۆى، الله فەرموئەتى: تەنھا رۆژوو نەبىت بۆ منە و من پاداشتى ئەدەمەو، خواردن و ئارەزۋەكانى لە بەر من واز لىدنىي و بۆ رۆژوۋان دوو خۇشى ھەيە: خۇشەك كاتىك رۆژوۋەكەى دىشكىنىي و خۇشەكەش لە رۆژى دوايى كاتى دەكاتە دىدارى الله، بۆنى دەمى رۆژوۋەوان لە لاي الله لە بۆنى مىسك خۇشترە) [صحيح مسلم].

عَی تَافَرِهَن

خَوْر اَکَرِه نَه دُونیاگر

مهروهما الله تعالى لؤمهی ترساندن ونهمله کهی دهکات
 له چه ندين شوین له قورئانی به پزندا، الله ﷻ ده فره موویت: {قَدْ
 يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ لِخِوَانِهِمْ هَلُمْ إِلَيْنَا وَلَا يَأْتُونَ
 الْبَأْسَ إِلَّا قَلِيلًا} [الأحزاب: ۱۸]، مهروهما ده فره موویت: {لَئِنْ
 لَمْ يَنْتَهِ الْمُتَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ
 لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَيَحَارُونَكْ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا * مَلْعُونِينَ أَيْنَمَا ثَقِفُوا
 أُخِذُوا وَقُتِلُوا تَقْتِيلًا} [الأحزاب: ۶۰-۶۱]، جه صاص له «أحكام
 القرآن» ده لیت: (لهم نایه ته دا به لگه هه یه له سه ره نه وهی که
 گومان وترس خسته نه یو ئیمانداران و بلا و کر د نه وهی شتیک که
 سه ریان لئ بشوئوینیت و نازاریان بدات نه وا شایسته ی ته مبیگردن
 و دو ور خسته نه وهی نه گهر که له ره قی له سه ربکات و وازی لئ نه هیئیت،
 ههروهما که لیک له دو ورووه کان و هه ندیکی تر له وانه ی به رچاویان
 رۆشن نییه له دین، نه وانه ن که له دنیاندا نه خو شی هه یه، نه ویش
 بریتیه له لا وازی یه قین، ترس بلا و ده که نه وه به کۆبوونه وهی کافر
 و ها و به ش دانه ران و به هیژبیان و هیژشکردنیان بۆ سه ر ئیمانداران،
 به مجۆره پیگه ی کافره کان لای ئیمانداران به رز ده که نه وه
 و نه یان تر سیئن، الله تعالى نه و نایه ته ی دابه زاند له سه ریان، وه
 الله تعالى هه وائی پیداین که شایسته ی دو ور خسته نه وه و کوشتن
 نه گهر دهسته نه گرن له و کاره یان، ههروهما الله تعالى هه وائی
 پیداین که نه وه سونه تی (الله) یه و پیگه یه که فره مانمان پیکراوه
 بیگرینه بهر و شوئی بکه وین).

ئەم كىدارەش لە كىدارەكانى دوورۋوھەكانە، بەربلاۋە لەنيوان
ئيمان لاواز وودودلەكان، لەپياوان وئافرەتان، ئەمالاى پياوان
ئەوا زانراو، رۆڭيان لەم بارىيەو زۆرباسكرا لەووتەكانى پيشو
بەروون وپەوانى، بەلام لە ئافرەتان، كارەساتى بەرھەمەتو
لەلايەن ئافرەتەنەوھە خوۋى دەگرېتەوھە لەگواستەنەوھى ئەو
گومانانە لەناو مالى دوورۋوھەكان وسەر زمانيانەوھە بەرەو ناو مالى
خويان وميڤرد ومنداڵەكانى، بۆئەوھى بکەوتتە نيۋ كىدارەوھى
دوورۋوھەكانەوھە جاھەستى پىيكات يان نا.

ههروهه‌ها له‌ترسناکی ئەم جوۆره ترس وگومانانه ئه‌وه‌یه که
 الله موحامیدانی ئاگادارکرده‌وه له‌تی‌که‌ی‌وون به‌گومان
 دروست‌که‌ره‌کان، له‌به‌رئه‌وه‌ی ئه‌وان ریزه‌کانی ئی‌مانداران لا‌واز
 ده‌که‌نه‌وه، به‌مه‌ش موس‌لمانان لا‌واز ده‌که‌نه‌وه، هه‌روه‌ک

ئەبو عومەرى مۇسلاۋى كۇتا ۋەسىيەتى بۇ خىزىنە كەي ئەۋەتتە بۇ ئارامبىگەر

پەناگەيەنن ئىلا بەشتىك كە اللە بۇتى نووسىيى، ۋە ئەگەر كۆبۈنە ۋە تاكو زىانىكت پەناگەيەنن، ھىچ زىانىكت پەناگەيەنن ئىلا بەشتىك اللە بۇتى نووسىيىت، قەلەمەكان بەزىكرانە ۋە، وتىنوسەكان ۋوشكىبونە ۋە [رواه الإمام أحمد والترمذی]. بەپاسى ئافرىتى مۇسلمان پىۋىستە لەسەرى ھەمىشە ئەگەر شىتىكى بىست پەيۋەست بوو بەگومانى ترس دروستكەران، دەرپارە ھىزى دۆرمەكانمان، ۋخۇئامادە كىردىيان بۇ جەنگمان، ۋكۆكردنە ۋەيان بۇسەرمان بەكەرەستە ۋسەرباز، پىۋىستە لەسەرى رۋوى چاۋى بختەسەر فەرمۇدە اللە تعالى، كاتىك بەسەرھاتەكەي پىغەمبەر ﷺ ۋھاۋەلەكانىمان بۇدەگىرپتە ۋە، كاتىك قورەيش بۇيان كۆبۈنە ۋە كە خاۋەنى بەھىزىر سۈۋى جىھانى بوون لە ۋسەردەمەدا: {الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ} * فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةِ رَبِّهِمْ فَضْلًا لَمْ يَمَسَّ مِنْهُمْ شَيْءٌ وَاتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ * إِنَّمَا ذَلِكَ الشَّيْطَانُ يَخُوفُ أَوْلِيَاءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُوا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ} [سورة آل عمران: ۱۷۳ - ۱۷۵]. واتا: (ئەۋانە كە خەللى (باۋەرلاۋاز) پىيان دەلەن: بەپاسى خەللى بى باۋەر ۋەيان بۇ ئىۋە كۆكردۋتە ۋە ۋخۇيان بۇ ئىۋە مەلاس داۋە، لىيان بىرسن (خۇتان توۋشى بەلا مەكەن) بەلام ئەۋان (ۋاتە ئىمانداران بەۋ پرۋپاگەندەيە) باۋەرپان زىاتر دامەزراۋ، گوتيان: اللە بەسمانە كە يارىدەدەرۋ يارمەتيدەرىكى چاكە * ئەۋسا ئىتر مۇسولمانان گەرانە ۋە ھاۋرپى لەگەل فەزىل ۋ نازو نىعمەتى اللە دا، ھىچ ناخۇشەكىشىيان بۇ پىش نەھات، چونكە شۋىتى رەزامەندى اللە كەۋتبوون (ھەر ئەۋەشىيان مەبەست بوو)، اللە تعالى ھەر خۇى خاۋەنى فەزىل ۋ رىزىكى زۆرگەرەيە * ئەۋە بەپاسى تەنھا شەيتانە ياۋەرەكانى خۇى دەرستىنپىت، ئىۋە (ئىماندار) لىيان مەترسن، بەلكۈھەرلە من بىرسن ئەگەر ئىماندارن).

اللە تعالى دەفەرمۇۋىت: {لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا وَلَأَوْضَعُوا خِلَالَكُمْ يَبْغُونَكُمُ الْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَّاعُونَ لَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ} [التوبة: ۴۷]، ئىين ئىسحاق دەلەت: (پىشتەر كۆمەلە دوۋرۋەكان، ئامازەيان بۇ پىغەمبەر ﷺ دەكرد كاتىك دەرۋىشت بەرۋ جەنگى تەبوك، ھەندىكىيان بەھەندىكىيان گۋوت: ئايا ۋادەزانن جەنگى رۇمىيەكان (بنى الأصفر) ھاۋشۋەى كۋشتارى نىۋان عەرەبەكان خۇيان دەبىت! سۋىند بە اللە ئەللى ئىمەش سبەئى لەگەلتان بەپەت ئەبەستىيە ۋە، ئەمەيان دەۋوت بۇ گومان خستە نىۋ دلى ئىماندارانە ۋە).

باۋەرپىنان بە قەدەرۋمىمانە بە بەلەنەكانى اللە قەلغانى ئافرىتى باۋەرپدارە

ۋەھۋكەكانى ئافرىتان لەم بابەتەدا ھاۋشۋەى ھۋكەكانى پىۋانە ۋەكۋىەك، جا ھەركەسى لە ئافرىتانى مۇسلمان بەكەۋىتە نىۋ شىتەكە ۋە كەبىتە ھۋى ترساندى خىزانى مالى خۇى يان ھەركەسىك لە مۇسلمانان، ۋبىتە مایەى بۇلۋكردنە ۋەى پرۋپاگەندە ۋە كە دلەكان لاۋازدەكات ئەۋا پىۋىستە لەسەر ئەۋ ئافرىتە داۋى لىخۇشۋوون (ۋستغفار) بكات لەلاى اللە لەم تاۋانە، ھەرۋەما پىۋىستە لەسەرى ئىمانى خۇى راست بكاتە ۋە بەقەزا ۋقەدەرى اللە، ۋبەچاكى ۋورىابىت لەفەرمۇدە اللە تعالى: {قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ} [التوبة: ۵۱]، ۋفەرمۇدە پىغەمبەر ﷺ بۇ عبداللە كۋرى عەباس كە لەپشتىيە ۋە سەركەۋتبو: (ئەى مىندال، من فىرى چەند ۋوشەيەكت دەكەم: اللە پىارپىزە دەتپارپىزى، اللە پىارپىزە ئەبىنى لەگەلئە، ۋە ئەگەر نازت كىرد داۋا لە اللە بەكە، ۋئەگەر داۋى پىشتىگىرىت كىرد پىشت بە اللە بىستە، ۋە بزائە ئەگەر ئوممەت كۆبىنە ۋە تاكو سوۋدىكت پەناگەيەنن، ھىچ سوۋدىكت

بەمجۆرە دەبێت وەلامی ئافەرەتی موسلمان بەپرووی گومان دروستکەرەکان و دوو پروووەکان، کە پێویستە بەووتەى خۆى وەلامیان بداتەو بە: (حسبنا الله ونعم الوكيل) لەبەر دلتیایى هاوکاری الله بەسەتەى بۆ بەندەکانى ئەگەر مەبزی دوژمنەکانیان مەرچەند بێت، وەرودەها لەبەر ئیمانەکەى بەوێى کە هیچ کارەساتیک دوچاری خۆى و خێزانەکەى و سەرچەم خەلکی نەبێتەو، جگە لەوێى الله بۆى نووسیون، مەرودەها لەبەر زانیى بەوێى ترساندن شەیطان تەنها کاردەکات لەدۆستەکانى شەیطان بەلام کارناکاتە سەر باوەرداران.

دایکى ئیمانداران خەدیجەى کچی خوەیلد نارامی دەبەخشیت

بەپێغەمبەر ﷺ

مەرودەها ئەم ئەركەش زیاتر واجب دەبێت لەسەر خێزانەکانى موحامیدان و دایک و خوشکەکانیان، بەوێى بێن بەخاوەندارى بۆ مالى خویان، بیانپارتێن لەگومانی گومان دروستکەرەکان، ووتەى دوو پروووەکان، کەواتە هیچ ووتەىکیان پێ نەئێن جگە لە ووتەىک پێپەکان دامەزێنیت و دلەکان راگیریکات، و بەپاستى یەکیک لەجوانترین بەسەرھاتى ئافەرەتانى ئیمانداران لەم ئەركەدا بەسەرھاتەکەى دایکى ئیمانداران خەدیجەى ﷺ لەکاتى راگیرکردنى مێردەکەى واتە پێغەمبەر ﷺ کاتیک پۆژیکیان بەترسەو دەتە لای کاتیک جبریل بۆیەکەم جار ھاتبوو لای لەئەشکەوتى ھەرا بەندایەتى دەکرد پێى گوتن: (دامپۆشن دامپۆشن)، (ئینجا دایانپۆشى مەتا ترسى لەسەر نەما، ئینجا بەخەدیجەى گوت وەرەوالەکەى پێى راگەیان: (من ترسام لەسەر گیانى خۆم) خەدیجە گوتى: نا بە الله مەرگیز الله پشت تیناکات، چونکە تۆسیلەى رەحم ئەگەبەنیت، و بێ سەرپەرشتان ئەگریتە ئەستۆ، و بێ پوول بەکار دەکەیت، و پێز لەمیوان دەگریت، و ھاوکاری جیگرى ھەق دەکەیت...) [متفق علیہ].

مەرئەویش یەکەم کەس بوو لەئافەرەتاندا باوەرى ھینا بەبانگەوازەکەى، بەمجۆرە بەردەوام پشتگیری دەکرد و بپارەکەى بەمەبزی دەکردەو مەتا الله کۆچى دووایی پیکرد، وە خوشەویستیەکەى مایەو لەدلى پێغەمبەر ﷺ ئەمەش بەلگەىە لەسەرگەورەى ئەوێى ئەنجامى دا، مەتا پێغەمبەر ﷺ دەربارەى فەرمووی: (ئەو ئیمانى پێھێنام کاتیک خەلکی کوفریان پیکردم و بەپاستى دانام کاتیک خەلکی بەدرۆیان خستەو و ھاوکاری کردم بەسامانەکەى کاتیک خەلکی لێ بێبەشیان کردم) [رواه الإمام أحمد].

ئەسمائى کچی ئەبوبەکر کورەکەى ھاندەدات بەرەو مەرگ

بەئارامگرییەو

مەرودەها لەنمونەکانى دیکەى ئەسمائى کچی ئەبوبەکر -الله لە

خۆى و باوکى پازى بێت- ئەو پۆژەى کە کورەکەى واتە عبدالله کورى زوبەیر کە خەلیفەى موسلمانان بوو و گەمارپۆ درا بوو لە مەککە لەلایەن سووپای باغیپەکان کە ھەجەجى ئەقەفى سەرکردایەتى دەکردن، کورەکەى ھات و پراوێژى بەدایکى خۆى کرد بۆدەرچوون بۆ کوشتاریان لەدوای ئەوێى ئازارەکانیان سەختبوو وە لەسەریان، و پێى گوت: (خەلکی پشتیان تیکردم تەنانەت کور و خێزانەکەشم، هیچم بۆنەماوەتەو جگە لەمەندیکى کەم لەوانەى کە هیچ توانای بەرگریان نییە زیاتر لەئارامى ساتیک، ئەو گەلەش ھەرچیم بویت لەدوای دەمدەن، رای تۆ جیپە؟ گوتى: سویت بە الله تۆ باشتر لەسەر خۆت دەزانى کورەکەم، ئەگەر دەزانى خۆت لەسەر ھەقیت و بانگەوازى بۆ دەکەى ئەوا بۆى دەرچۆ، مەرلەسەرئەوێش ھاوئەلەکانت کۆژان، کاتیک مەکە بەمۆیەو مەندالەکانى بەنى ئومەیە گەمە بەگەردنت بکەن، بەلام ئەگەر بۆ دونیات بوو ئەو تۆ خراپترین بەندەى، خۆت بەھیلاک برد، و ئەوانەشت بەھیلاک برد کە کوشتار دەکەن لەگەلت، و ئەگەر بلیت: لەسەر ھەق بووم بەلام کاتیک ھاوئەلەکانم لاواز بوونەو، ئەمەیان کاری ئازادەکان نییە، کاری خاوەن دین نییە، دەى تەمەنت تاجەند دەمێنیتەو لەدوایا، کۆژان چاکترە)، ئەمیری ئیمانداران لێ وەرگرت و سەرى ماچ کرد، و گوتى: (سویت بە الله مەرئەمە رای منیشە... بەلام ھەزمکرد رای تۆش بزنام، بەمجۆرە بەرچاومت پۆشناتر کرد لەسەر پۆشنای خۆمەو، دەى بپوانە دایکە، چونکە من لەئەمروو کۆژاوم، خەمناکیت زیادەنەکات، و کارەکە بسپێرە بە الله)، پاشان ئێبن زوبەیر پۆشت لەلای و دەیگوت: (من ئەگەر پۆژى خۆم بزنام ئارامدەگرم بەلکو ئازادەکان پۆژى خۆیان دەزانن).

دایکى ﷺ گوئیستی کورەکەى بوو و گوتى: (ئارامدەگریت بە الله، إن شاء الله، باوکەکانت ئەبوبەکر و زوبەیرە، دایکت صەفیەى کچی عبدولموتەئیبە).

ئابەم جۆرە دەبێت ھالى ھاوسەرى ئیماندار لەگەل مێردەکەى، و بەم جۆرەش دەبێت ھالى دایکى ئیماندار لەگەل کورەکەى، بەردەوام دەبێت لەسەر پێگای جیھادی دوژمنانى الله، و ھەلەدەستى بەوێى پەرودەگارى خۆى فەرمانى پیکردوو، و لەو کارەیدا بەشى دەبێت بەئێزنى الله.

رافیزه‌ی دوازده ئیمام

له پێشه‌وایه‌تی ونبوو
بۆ ده‌سه‌لاتی تاغوته‌کان

به‌شی 4 له زنجیره‌ وтары “دامه‌زراندنی ده‌وله‌تی ئیسلامی”

بۆ گشتاندنی له هه‌موو وڵاتانی موسڵمانان.

که‌واته به‌پێچه‌وانه‌ی ئه‌وه‌ی که‌رافیزه‌کان ئه‌لپن ئاینه‌که‌یان وه‌حی بووه‌ و له‌ئاسمانه‌وه‌ دابه‌زیوه‌ته‌ سه‌ر په‌یامبه‌ر محمه‌د ﷺ، وگوایه‌ به‌شی‌وازی زنجیره‌ پێیان گه‌یشتوه‌وه‌ له‌پێی عه‌لی کورپی ئه‌بو طالیه‌وه‌ ﷺ و نه‌وه‌کانی، و نه‌مانیش نوسیانه‌وه‌ له‌ کتێب و بڵاویانکردوه‌وه‌ له‌نیۆ خه‌لکید، چونکه‌ زۆریه‌ی لیکۆله‌ران دان به‌وه‌دا ئه‌نپن که‌ئه‌م ئاینه‌ زاناکانی رافیزه‌ نوسیویه‌نه‌وه‌ له‌ دووای مردنی گشت ئه‌وانه‌ی که‌ووتیان پێشه‌وایه‌تی بۆ ئه‌وانه‌ وه‌له‌یه‌یان نییه‌ له‌ نه‌وه‌کانی عه‌لی ﷺ و گوایه‌ چوونه‌ته‌ ناو ئه‌وه‌ی که‌پێی ده‌لپن (سه‌رده‌می نادیار) واته‌ دیارنه‌مانی پێشه‌وا‌ی دوازده‌هه‌میان که‌له‌بنه‌ره‌تدا نه‌هاتوه‌ته‌ دونه‌یاشه‌وه‌ به‌لکو ته‌نها له‌ چه‌ڕۆکه‌کانیاندا دروستیانکردوه‌وه‌،

له‌ زنجیره‌ ئه‌لقه‌ی پێشوو له‌م زنجیره‌ باسه‌دا چاوتیکمان خشانده‌ به‌می‌ژووی گه‌شه‌سەندنی ئاینی رافیزه‌ له‌سه‌ر بناغه‌ی بیردۆزی (پێشه‌وایه‌تی خواپی) پوچ، وه‌ ئه‌وه‌ش که‌ لێی ده‌بیته‌وه‌ له‌ بیردۆزه‌کانی (وه‌سیه‌ت) و (ده‌ق) و (توقیه‌) (البداء) و (ونبوون) و (گه‌رانه‌وه‌)، وه‌ جگه‌ له‌وانه‌ش له‌ بیده‌ کوفیه‌کان و بیره‌ پرپوچه‌کان.

وه‌ له‌م ئه‌لقه‌یه‌ -به‌ویستی الله- هه‌ولده‌ده‌ین که‌ ئه‌وه‌ پونبکه‌ینه‌وه‌ که‌ چۆن رافیزه‌ ناچاربوون بۆ یاریکردن به‌ بیردۆزی (پێشه‌وایه‌تی خواپی) که‌ وه‌ك مه‌رج دایاننا بۆ دامه‌زراندنی ده‌وله‌تی ئیسلامی، وه‌چۆن ده‌ستکاریانکرد و گۆریان تا گه‌یشتن به‌ بیردۆزی (ویلایه‌تی فه‌قیه‌)، که‌ بناغه‌ی بیردۆزی یه‌که‌میان هه‌لده‌وه‌شی‌نیه‌وه‌، وه‌ ده‌وله‌تی شیرکی ئێرانی ئه‌مرۆ ئه‌م بیردۆزه‌ په‌یره‌وه‌ده‌کات وه‌ه‌ولده‌دات

مه‌زارگه‌ی شیرکی حه‌سه‌ن عه‌سکه‌ری دوا‌ی ئه‌وه‌ی مو‌جاهیدان به‌نامانجیانگرت

بۆئه‌وه‌ی جلوه‌رگه‌ دراوه‌که‌یانی پێ پینه‌ بکه‌ن، وێنا پو‌خواه‌که‌یانی پێ برا‌زێنه‌وه‌.

رافیزه‌ به‌وه‌ ده‌سته‌به‌ردار نه‌بوو که پێ هه‌له‌ی وده‌قیان کرده‌ مه‌رج بۆ پله‌وپایه‌ی پێشه‌وا، بۆئه‌وه‌ی به‌م شێوه‌یه‌ شه‌رعییه‌تی سه‌رحه‌م خه‌لیفه‌کانی په‌یامبه‌ر ﷺ هه‌لبوو‌ه‌شێنه‌وه‌، هه‌رله‌ ئه‌بو به‌کری صدیقه‌وه‌ ﷺ بۆئه‌وه‌ی ڕێگه‌ بده‌ن به‌ده‌رچوون له‌سه‌ریان، وته‌کفیر کردنیان، به‌لکو‌روویانکرده‌ تێکرای موس‌لمانان بۆئه‌وه‌ی مه‌رجییان بۆدانیان له‌ئایینه‌که‌یان له‌سه‌ر هه‌ندیک شت که په‌یوه‌سته به‌به‌یعتدان به‌پێشه‌واکه‌یان وچوونه‌ناو نایینی ره‌فه‌زه‌وه‌ وایان نیشاندا که به‌م شێوه‌یه‌ ده‌بنه‌ موس‌لمان.

هه‌ربۆیه‌ گرنه‌گرتن شت که‌ده‌ستیان پێکرد بابه‌تی پێشه‌وایه‌تی بوو، ئینجا کردیانه‌ بنه‌چینه‌یه‌ک له‌بنه‌چینه‌کانی دین، وه‌هرکه‌سه‌ی پێشه‌وا‌ی سه‌رده‌مه‌که‌ی نه‌ناسی، وبه‌یعتی پێنه‌دا ئه‌وا ئیمانی نه‌هه‌ناوه‌، هه‌ربۆیه‌ جیاوازی که‌وته‌ نێوانیان له‌سه‌ر ئیمانی هه‌ندیک له‌ پێشه‌وا گه‌وره‌کانیان کاتی‌ک مردن له‌سه‌رده‌می ناکۆکی له‌سه‌ر دیاریکردنی پێشه‌وا.

وه‌بۆئه‌وه‌ی زیاتر له‌سه‌ر شوێنه‌که‌وتنه‌کانی ئاینه‌که‌ی خۆیان ته‌نگ بکه‌نه‌وه‌، گووتیان په‌ک‌خستن(توقیف)ی گشت شتێک ئه‌که‌ین که په‌یوه‌ست بێت به‌پێشه‌وایه‌تی له‌حوکه‌مه‌کانی قازی وجێبه‌جێکردنی هه‌دده‌کان، ولێ‌پرسینه‌وه‌ وجیهاد وجومعه‌ وه‌یت، که‌واته‌ له‌لای ئه‌وان نابێت که‌سه‌ پێی هه‌سه‌تی جگه‌ له‌وانه‌ی خۆیان حه‌قی پێشه‌وایه‌تیان پێ داوان یان ئه‌وانه‌ی پێشه‌وا‌ی پێش خۆی به‌وه‌سیه‌ت دایناون، وله‌سه‌ریان هه‌پامکردن که‌ قه‌زیه‌کانیان بگه‌رێنه‌وه‌ بۆلای ئه‌وانه‌ی که‌پێیان ده‌لێن (پێشه‌وا‌یانی سته‌مکار(أئمة الجور))، یان له‌پشتیانوه‌

کوشتار بکری‌ت، یان نوێژی جومعه‌ له‌پشتیانوه‌ بکه‌ن، یان زه‌کاتی خۆیانیان پێ بده‌ن. به‌لکو‌له‌رێ ده‌رچوونیان گه‌شته‌ ئه‌وه‌ی شه‌رع دارێژن له‌دین، به‌وه‌ی له‌سه‌ر شوێنه‌که‌وتنه‌کانیان قه‌ده‌غه‌کرد که راسته‌وخۆ له‌کتیپی الله حوکم وه‌ربگرن، یان له‌سوننه‌تی پێغه‌مبه‌ره‌که‌ی ﷺ وکردیانه‌ واجب له‌سه‌ریان که حوکمه‌کان ته‌نها له‌رێگه‌ی (پێشه‌واکان) وه‌ربگرن، به‌پاریاندا له‌سه‌رئه‌وه‌ی که ووته‌ی پێشه‌واکانیان قورئانی قسه‌که‌ره‌، به‌رامبه‌ر به‌وه‌ی که ناویانلێنا (قورئانی بێده‌نگ) مه‌به‌ستیان له‌و قورئانه‌یه‌ که له‌کتیبه‌کان وله‌ناو سینه‌ی موس‌لماناندا‌یه‌، پاشان ئه‌و سنوره‌شیان به‌زاند به‌وه‌ی په‌تیا‌نکردوه‌ که شه‌رع دارێژن وه‌ستای له‌پاش کۆچی دوایی پێغه‌مبه‌ر ﷺ لایان وابوو که پێغه‌مبه‌ر ﷺ ئالویه‌تی خۆی تابه‌تمه‌ند کردوه‌ به‌زۆریه‌ی حوکمه‌کان که له‌سه‌رده‌می ژبیانی خۆیدا پێویستی نه‌بووه‌ ناشکرای بکات، وه‌ه‌رووته‌یه‌ک وه‌هرکرداریک که داویانه‌ته‌پاڵ پێشه‌واکانیان، ئه‌وا به‌میرات له‌زانستی پێغه‌مبه‌ره‌وه‌ بۆمان ماوه‌ته‌وه‌، به‌لکو‌زیاترپێیان هه‌لخلیسکا به‌وه‌ی که گووتیان پێشه‌واکانمان له‌لایه‌ن الله تعالی -وه‌حی-یان بۆ داده‌به‌زی، ووته‌کانی ئه‌وان بریتییه‌ له‌ وه‌حی ئاسمانی، وکردیانه‌ سه‌رئه‌وه‌ی که پێی ده‌لێن (سوننه‌ت) له‌بابه‌تی ئوصولی فیه‌قه‌، به‌مه‌ش ئیجتیهاد له‌ ئاین قه‌ده‌غه‌کرا، وئه‌وانه‌ش فه‌توا له‌ غه‌یری پێشه‌واکان وه‌رده‌گرن کردیانه‌ ته‌واغیتی شه‌رع دارێژهر، وحوکه‌مه‌ده‌ر به‌جگه‌ له‌وه‌ی الله دایه‌زاندوه‌وه‌.

ته‌نها له‌وه‌شدا کورتیان نه‌کردوه‌ که گووتیان ته‌فسیری قورئان وسوننه‌ت به‌یه‌کجاری پێویسته‌ له‌ووته‌ی پێشه‌واکانی خۆیانوه‌ وه‌ربگێری‌ت، وده‌قه‌ به‌ وه‌حی دابه‌زیوه‌کانیان ته‌ئویلکرد به‌شێوه‌ی باطنی ودرۆیی، به‌لکو‌زمانه‌ تاوانباره‌کانیان درێژکرده‌سه‌رئه‌وه‌ده‌قانه‌ وبه‌درۆیان خسته‌وه‌ وته‌حریفیان بۆی کرد، که‌واته‌ له‌لای ئه‌وان هه‌چ شتی له‌سوننه‌ت درووست نییه‌ جگه‌ له‌وه‌ی یه‌کبگه‌رته‌وه‌ له‌گه‌ڵ

له (پيشه وایه تی خوایی) وه هه تا جینشی نی پيشه وای

ره وافر هیچ شهرمیان نه کرد له گۆرینی ئاینه که ی خویان له بابیه تی پيشه وایه تی بۆچه نندین جار به درێژایی نزیکه ی دوو سه ده، به لام شهرمه زارتین هه لۆیست که پیدایه تی په پوون له کاتی کۆچی دوایی پيشه وای یانزه مه مینیان بوو واته حه سه ن (العسکری) کوری عه لی (الهادی)، نه وه ش له ناوه راستی سه ده ی سییه می کۆچی، به بی

مه زمه به که ی خویان، له سه ر بنه مای نه و ووته مه لبه ستر وه ی که بۆ جه عفه ر (الصادق) یان مه لبه ستوه وگوايه گووتوویه تی: (مه رچی پيچه وانه ی گشتی بێت نه و راسته)، مه به ستیان له گشتی نه ملی سوننه وجهه ماعه یه، به لکو ته نانه ت درووستی قورنانی به پرتزبان به درۆ خسته وه، پپیان وابوو که هاوه لانی په یامبه ر ﷺ ئایه ته کانیان ته حریف کردوو، وه رچی تیاپیوو له ده قه روونه کان له سه ر پيشه وایه تی عه لی ﷺ وئالوبه یته که ی سرپیانه ته وه، وئه وانه شیان

سرپوه ته وه که تپیدا نه فره ت کراوه له نه بو به کر و عومه ر و به نی ئومه ییه، وه ره که سئ له سه ر رتبازه باتلکه ی خویان نه بو وایه وله سه ر میله ته کافره که یان نه بو وایه به قسه ی خویان، وه قورناتیکی تریان دایه پال پيشه واکانی خویان جیا له وه ی که له به رده ستی خه لکییه، له دوو ایشدا بانگه شه ی وه حیه کانیان کرد له دووای نه وه ی ته ئویل ورون کردنه وه ی هوکاری دابه زینی هوکمه که یان گۆری.

وه زیاتر ئاینی خه لکیان ته سک کرده وه به پيشه واکانیا، به وه ی دونیاشیان پپیان به ستنه وه

له رتی بلاو کردنه وه ی شیرکی په رستن له نیو شوینکه وته کانیا، و هانیانان له سه ر هانابردن به پيشه واکانیا و بانگخوازه کانیا، وله سه ر نه وه ی خویانیا لئ نزیکه نه وه به قوربانی و نه زرکردن، وخو پیرۆزکردن به گۆره کانیا، وه ره شتی جپه نه جه ی نه وانی پتوه دیاربئ، بۆنه وه ی رزقیان بدن به سامان و مال و مندا ل، یان شیفا یان بدن له کاتی نه خو شی، به قسه ی خویان، هه موو نه مانه ش له نیو چوارچیوه ی چالاکییه کی گشتگیر بۆکۆ کردنه وه ی خه لکی له ده وری حزه که ی خویان، و به ستنه وه یان به مه زمه بی خویان.

له وکاته ی که مه وائی دروستکردنی هه موو ئاینه که یانمان باسکرد له سه ر بنه مای پيشه وایه تی هه ربه وه به سمانه له وه ی نمونه ی زیاترمان بوو بۆ ورون کردنه وه ی مه به سته که مان، سه ره رای نه وه ی ئایینه خو رافیاته که یان پرپه تی له هاوشیوه ی نه م سه رسورمه ی نه رانه.

تاغوته کانی رافیزه شوینکه وته کانیا فیری شیرک ده که ن

نه وه ی که س له پاش خوی جپه یلپیت، به لام بۆنه وه ی بیردۆزه که یان سه لامه ت بێت چیرۆکیکیان دروستکرد که نه ویش له دایکبوونی کورپکی حه سه ن عه سکهری له که نه زه کیکی رۆمی، وگوتیان دایکی شاردویه تیه وه بۆنه وه ی بیپارتزیت له هوکمه رانه کان هه تا که ورده ده بێت وگه شه ده کات، پاشان چیرۆکه که یان راست کرده وه به وه ی که گوتیان دوژمنه کانی شوینکه که یان دۆزیوه ته وه له کاتی مندا لیدا، نه ویش خوی لپیان شاردوده ته وه له ژێرزه وه ی (سه رداب) له شاری سامه را له عیراق. به لام کاتیکی چیرۆکی خوشاردنه وه که ی درێژه ی خایاند، وشوینکه وته کانیشی زۆر تر په سیاریان ده کرد ده رباره ی، داوایان نه کرد ببینن بۆنه وه ی ئاینه که یانی لئ وه ر بگرن، له وکاته دا ده جاله درۆزه کان گووتیان که خوی وونکردوو له خه لکی، خوی په رده پۆش کردوو له چاوه کان، و میچ که سئ نایناسیت جگه له جیگره که ی که نه ویش (عثمان کوری سه عید العمری) یه نه وه ی که هه ندی نامه ی بۆیان ده ره ینا وگوتی به خه تنووسی مه هدی نوسراوه ته وه به قسه ی خویان، بۆنه وه ی بیکه نه جینشی نی مه هدی و وه لامی په سیاره کانی خه لکی بداته وه، و په سیاره کانیا بگه یه نیت به پيشه وای، و وه رگرتنی [خمس]

لېيان، وکۆتاشت كە گرنگترينيانە دواتر ئەيىبنىن. لەگەڵ دەرکەوتنى جىنشىن بۆيىشەواى دوانزدەھەم مەھەد مەھدى كۆپى ھەسەن ەسكەرى، لەلای رافىزە سەردەمى پىشەوا ناسراوەكان كۆتايى پىھات وسەردەمى ناديار دەستى پىکرد، ئەم قۇناغەش ناوى لېيان ناديارى بچووک، لەبەر ھەبوونى جىنشىنە ناسراوەكان بۆيىشەوا، كە شوئى پىشەوا ئەگرەو، وېرەدۆزە باتلەكەيان وىنجىنە پوچەلەكەيان بۇطاغووتەكانى رافىزە ئەپارىزن.

بەم جۆرە قۇناغى (ناديارى بچووک) نىزىكەى ۷۰سالى بەردەوام بوو، تىيدا چوار جىنشىنى پىشەوا دەستەستيان کرد، گرنگترينيان لەدواى العمرى كۆرەكەى بوو واتە مەھەد (لېرەدا ئەيىبنىن جىگرتەوھى پىشەوا بەمىرات ئەمىنئەو ھەروەك پۆستى پىشەوايەتى)، ئەمىش لەپۆستەكەى بەردەوام بوو بۆماوھى ۴۰سالى، دوابەدواى ئەویش ھوسەين النوبختى ھات، پاشان عەلى المسيرى، ئەوھى كە بەكۆچى دوايەكەى ئەم قۇناغەش كۆتايى پىھات لەسالى ۳۲۹كۆچى، بەتايىبەت لېرەدا كە ھەستيانكرد بەكۆچى دوايى ئەم جىنشىنەش چىتر درۆى ناديارى بچووک ھەبوونى پىشەوا لەشوئىنىكى نەئىنى بەسەر ھىچكەسدا تىپەرنايىت لەبەر تەواوېوونى تەمەنى سروشى مرؤف لەلای زۆرەى خەللى.

وھەقۇناغى (ناديارى گەورە) دەستپىکرد ولېرەشدا قەدەغەيانكرد ھىچكەسئ بچىتە ناوگەوھەرى بابەتەكەوھەيان پرسىارىكات دەربارەى شوئى پىشەوا وکاتى دەرکەوتنى پىشەوا، ئەم قۇناغەش ھەرلەوكتەوھە بەردەوامە ھەتتا ئەمرۆى ئىستاش، كەتپىدارافىزە بەدرىزايى ۱۰۰۰سالى بەبئ پىشەوايەكى ئاشكرا ژىباون، زاناکانى رافىزەش دەستيانكرد بەدانانى فەرموودە لەسەر زمانى پىشەواكانيانەو، ھەولەكانيان بۆدەرچوون لەتەنگەبەرى ئەو بېردۆزەى ناديارى پىشەوا بەچەندىن چارەسەر برەوېپىدا، گومانى تىدانىيە كە «ويلايەتى فەقىھ» لەئىران سنوورە بەرزەكەبەتى، ھەربۆيە ئەيىبنىن لەم سەردەمەدا زياتر باسى (سەردەمى دەرکەوتنى مەھدى) ئەكەن، مەبەستيان لەوھش دەرکەوتنى مەھدى چاوەرپوانكراوھ بۆئەوھى دەولەتتىكى ئىسلامى دادپەرورە دامەزىنئىت، وتۆلەبەسەنئەوھە لەدوژمنەكانى ئالوبەيت(مەبەستيان لەئەھلى سوننەيە)، وزەوى پرىكات لەدادوھرى ھەروەك پرکرايوو لەكوفروستەم، بەقسەى خۇيان.

ھەزارسالى سەرلېشېواوى...

طاغووتەكانى رافىزە كەوتنە نېوشەرى کردەوھەكانيانەو، وکەوتنە نېو تەلەى «پىشەوايەتى ئىلاھى» ئەمەش كەدايانەپال مۆسلمانانەو، وىبنىيان كەئەو كۆت وزنجيرانەى بۆماوھەكى دوورودرېژە خەللى پى ئەبەستەوھە ئىستا دەست وگەردنى خۇيان دەبەستىتەوھە، چونكە ھەرجىيان بەستبووھە بەپىشەواوھە لەوانە شەرع دارشتن وئىجتىھاد وھوكمېرانى وجىبەجىكردنى ھەددەكان وکوشتارو وەرگرتنى سامانى [خمس] وزەكات وھىتر، وقەدەغەشى ئەكەن ھىچ كەسئ شتىك لەو دەسەلاتە بگرتەدەست، ئەوا خۇشيان لېيان قەدەغەكرا

ھەستەن بەوکارانە، بەھۆى ھوكمى ناديارى پىشەوا، وھەحالى مردنى ونەتوانىنى دانانى پىشەوا لەدواى ئەو، لەبەرئەوھى لەزنجىرەى دوانزە ئىمامەكەيان كۆتا پىشەوا ئەو بوو واتە دوانزەھەمىن، بەھەمان شېوھ سەختە جىنشىنى بۆدانەنئەوھە، بەھۆى زۆرى ئەوانەى بانگەشەى جىنشىنىتە دەكەن بەھۆى ئەوھى چاويان لەپلەوپايەى پىشەوا و دەستكەوتنى سامانە؛ كەواتە ھەولە بۆدەدەن (ئەمەش بەكردەوھە پروویدا كاتىك لەسەردەمى چوار جىنشىنە قبولكراوھەكە لەلای رافىزە ھەرلەوكتەدا زياتر لە ۳۰ جىنشىن دەرکەوتن كە رافىزە پەتى كەردنەوھە، وكرديانە ئەستوى خۇيان كۆكردنەوھى [خمس] وزەكات بەناو پىشەواى ناديارەوھە)، لېرەشدا پىوېستى کرد لەسەريان فروفئىلى نوئى بەكاربەئىن بۆئەوھى بەردەوامىيان پى بەخشىت لەدانانى ئايىنى رافىزە، وبرەوېپىدانى بېردۆزى «پىشەوايەتى خوايى».

بەم جۆرە بېروباوھەرى رافىزە لەم ماوھەدا زۆرجار لەرزايەوھە، وزۆربەشيان دەرچوون لەم ئايىنە باتلەكە خۇيان ھەلەوھەشەنرەوھى گەورەى تىدا بەدى ئەكەن، بەوھى ھەموو لايەنەكانى دىن و دونىايان تەسككردوھەتەوھە لەھەبوونى پىشەوا كەلەھىچ شوئىنىكىش بوونى نىيە جگە لەچىرۆكە ئەفسانەىي وخورافىاتەكان، يەككىك لەطاغووتە درۆزەكانى خۇيان كەپپى دەلېن راستگۆ (الصدوق) بارودۆخى رافىزەى وھسفىرد لەسەرەتاكانى (ناديارى گەورە)، ئەوھى كەپپى دەلېن (سەردەمى سەرلېشېواوى) كەگوتى: «بىنىم زۆرەى ئەو شىعەنەى سەرپىچىم ئەكەن ناديارى سەرى لى شىواندوون، ولەم دۆخەدا گومانىيان بۆدروستبوو»، وىەككىكتر لەطاغووتەكانيان، نوعمانى دەلېت: «چ شىواوېك لەمە گەورەترە كەبەھۆيەوھە خەللىكى زۆرى دەرکردوھە لەم بارە وکۆمەللىكى زۆر، وھىچ كەسئ لەسەرى نەماوھەتەوھە جگە لەكەم خېرەكان؟! ئەوھش بەھۆى گومانى خەللىكەوھە».

تەوقىفییەكان وھەرەكییەكان

برەوېپىدانە گرنگەكە لەبېردۆزى «پىشەوايەتى خوايى» لەماوھى ئەم قۇناغەدا برىتى بوو لەداهىئاننى بېردۆزىكى نوئى كەئەویش «چاوەروانى» بەئەمەش كە دواتر ئىختىلاف كەوتە نېوانىيان لەسەر تەئولەكەى، لەنېوان دوو ھەلۆستى سەرەكى، يەكەم (تەوقىفى) يەكە وھستاوھە لەسەر خۇشاردنەوھە بە خۇپاراستن «توقىھ»، ھەتتا گەرانەوھى پىشەواى ناديار، ئەوېتر (ھەرەكى) يەكە وھستاوھە لەسەر گرنكى رىكخستى بارودۆخەكان بۆگەرانەوھى ئەم پىشەوايە، ئەویش بەھىنانەدى جىنشىنبوون و بەدەستەئىنانى ھىز بۆلابردنى ھۆكارەكانى ترسى پىشەوا لەدوژمنەكانى بۆئەوھى بتوانى دەرکەوتى وھوكم بكات وئاین دامەزىنئىت.

بەلام ئاراستەى يەكەم (تەوقىفى) ئەوھەيان توندە لەسەر ھەرامكردنى ھەر جولەيەك بۆدامەزانندى «دەولەتى ئىسلامى» يان شوئىنكەوتنى ھەرکەسئ كە لەسەردەمى ناديارى دەرکەوتى وىەناوى گىرانەوھى ھوكمېرانى ئالوبەیتەوھە قسەبكات، وقسەيەكەيان داوھپال مەھەد (باقى): «ھەرئالايەك بەرزكړتەوھە لەپىش ئالای مەھدى ئەوا

خاوه نه که ی طاغووته وله بری الله ده پهرستری، وهه به یعه تیک له پش دهرکه وتی پشه وای به توانا بریتیه له به یعه تی کوفر و نیفاق وخه له تاندن».

ورپبازی (نیخباری) دهرکه وت، له نیوان شوینکه وتووانی هم ناراسته یه، نه وهی که به درو وبو هتان نه یچوین به رپبازی نه ملی حه دیت، وتیدا زاناکانیا نیجتهاد قه دهغه ده که ن، ولاسایکرده وه له جامیله کانیا قه دهغه ده که ن، وتیدا فرمان به گشت دهرکت ته نها له نئاری پشه واکانیا نه وه وه رگر، نه مانه ش درو یان هه لبه ست له سه ر پیغه مبه ر ﷺ وئالو به یته که ی، بگره له سه ر مه مدیه نادیاره که ی خوشیان، وه دهرکت بووترت زو به ی نه و درو ویدعه وخورافیاتانه ی دانراون بوئیینی رافیزه، وتانه لیدان له نیسلام ونه هله که ی، وله قورنان وه لگره کانی نه وانه هه مووی نه گه رپته وه بوکرداری (نیخباریه کان)، به لکو میژووی سه رده مانی رابردوویان سه رله نوئ نویسه وه بهوشیوه یی خواست وبروایوه ری خوئیانی له گه ل دهگونجیت، به م جوړه ش رافیزه کان له سه رووی هه مووشیا نه وه (نیخباریه کان) وازیان نه مینا به وه ی دینیا بونیاتنا له سه ر بنچینه پوچه له که یان «پشه وایه تی خوی»، به لکو میژووی مرؤفایه تییا ن سه رله نوئ نویسه وه بونه وه ی یه کبگریته وه له گه ل بیردوزه باتله که یان، به لکو کاروباره کانی داهاتووشیا ن دیاریکرد بونه وه ی ئویش ریکبه کویت له گه ل به هه مان شیوه.

له سه رته مه ش وه ستانی ناراسته ی (تهوقیفیه کان) به رده وام بو وه لوئستیک نه رتی هه بوو له سه ر هه موو نه و ده لته تانه ی رافیزه دایانمه زرانده له ماوه ی سه رده مانی رابردو، وشه رعیه ته که یان هه لو ه شانده وه به دامه زرانده له سه ر بیردووی (وه سیه ت) و(دهق) و(ب هه لیه ی) و(چاوه پروانی) وهیتر، نه مانه ش که مه رجه کانی ناگونجی له گه ل سه رجه م نه و حوکمرانانه سه ره پای نه وه ی نایی رافیزه شیا ن بوخو یان هه لئاردبو، وباوه ریا ن مینابو به چاوه پروانی مه هدی، و سه ره پای لاردنی نه و به ره ستانه ی که به هوییه وه نادیا ری پشه واکه یان پاساودار کرد، هه ندی له و پاشایانه داوانامه ی پشه که شی طاغووته کانی کرد، به وه ی که داوا بکه ن له مه هدی تاده رکه کویت و حوکمرانی ده ولته ته که یان بگریته ده ست، به لام نه وان په تیا ن کرده وه به پاساوی نه وه ی دهرکه وتی مه هدی هه ندیک نیشانه ی هه یه که هیشتا دهرنه که وتوو!

هه رچی خاوه نه کانی ناراسته که ی ترن، نه وانه ی که خو به ستنه وه به (چاوه پروانی) یان قبولنه کرد، سه ره پای نه وه ی باوه ریا ن هه بوو به وه ی هیچ پشه وایه ک نییه نیلا به دهرکه وتی مه مدیه که یان، چونکه نه مانیش شوینکه وتی بیردووی «پشه وایه تی خوی» و مه رجه باتیلکانین، لاوازی بیردوزه داهیراوه که یان وچیروکه خورافیاته کانیا ن له به رده م به لگه ی رکا به ره کانیا ن زور شه رمه زاری کردن، هه ربویه جولانه وه له ژیر په ستانی شوینکه وتی کانیا ن بونه وه ی نازادبن له ژیر کو ت و به ندی خو به ستنه وه (چاوه پروانی)، خو یان پرچه ک کردو وه به رپبازیکی نه قلی گومرای موعته زبله کان، و بنچینه کانیا ن له وه رگرتن

و نیجتهاد وچاوپیکه وتن، بونه وه ی طاغووته کانی رافیزه هیواش هیواش دهرگا له سه ر خو یان بکه نه وه به به کارمینیانی نه مانه که پییا ن ده لئین (نوصولییه کان)، بو نیجتهاد وده ستکه وتی شوینکه وتی ولاسایکه ره وه کان، ودووباره کارکردنه وه به هه ندی له وانه ی که (تهوقیفیه کان) په کیان خستبو له سه رده می نادیا ری، وه کو نو یزی جومعه، ولیپر سینه وه (حسبه)، وکوشتار وچیبه جیکردنی حه دده کان، به لکو ته نانه ت نه مارپه تیش، بیگومان هه موو نه وانه ش ها ورا له نایی رافیزه، نه ک له سه ر نایی نیسلام.

بیردووی جینشینی فقهیه طاغووته کانی (نوصولییه کان) توانیا ن دهرگا ی نیجتهاد له سه ر خو یان بکه نه وه، به شکانندی قوفلی پشه وایه تی خوی(الإمامة الإلهية) نه وه ی که دهرگا ی له سه ریا ن داخستبو، ونه وگریته یان کرده وه که طاغووته کانی (نیخباریه کان) دایانابو، نه وه ی که په یوه ست به ناماده کردنی گشت زانستیک جکه له زانستی پیغه مبه ران وپشه واکان زانستیک گومانوای، ورپگه یان پینه دا کاری پیکرت، هه ربویه بیردوویکی نو یان دهرچاند که وه ستاوه له سه ر بنچینه ی (جیگریته وه ی گشتی بو فوقه ماکان) دهرباره ی جیگریته وه ی مه هدی، له سه رینه مای ته ئولکردنی ده قیک که داویانه ته پال یه کیک له پشه واکانیا ن که تیدا رپگه ده دات به گو یپای له که سیک ووته ی پشینانی خو ی بزایت، که واته نه وان جیگری مه مدین له م دهرگایه وه وهیچتر، نه ویش (واته مه هدی) رپیا ن لیده گری ت وناهیلایت هه لبه که ن، به پشسته ستن به بیردووی (اللطف) ی یاخیبون، به لکو نه و دهرده که کویت له کاتی زه رپه رت بونه وه ی کو دهنکیان له سه ر هه ل هه لیه شینته وه به ووته یه که نه یخانه نیو ووته کانیا نه وه جا به ناشکرا ییت یا ن به نادیا ری.

به لام نه وه ی که ده سه لاتی به ده ستبوو له دوسییه بناغه ی بیردووی (جینشینی فقهیه) نه مه چاره سه ریکه بو به ده ستینانی باج دانی (خمس) نه وه ی که له رپیه وه فه رپزا ن کرده سه رشوینکه وتی کانیا ن یه ک له سه ر پینجی مال و سامانیا ن دهره یین وپشه که شی پشه واکانیا ن بکه ن، چونکه نه م به خشینه بو ماوه یه کی دورودرژو ه ستابو به هوی دیارنه مانی پشه و، طاغووته کانی رافیزه دلیان دانه که وت هه تا نه م دهرگایه یا ن بوخو یان کرده وه بو وهرگرتی نه م مال ومولکانه له خه لکی، به درو ی نه وه ی ته یارپزن له خه زننه ی خو یان وله و کاته ی که مه هدی دهرده که کویت نه یده نه وه به مه هدی، یا ن جینشیننه کانی به کاریده هیین وخه رچی ده که ن له سه ر ئالوبه ی ت، به قسه ی خو یان، وله پیناو بلا وکردنه وه ی ناینه که یان، و به میزکردنی شوینکه وتی کانیا ن، به لام کاتیک دهرگا ی جینشینیا ن له یه ک لاوه کرایه وه که نه ویش (خمس) ه دهرباره ی پشه وای نادیا ر، طاغووته کانی رافیزه رپگه یان به خو یاندا بنه جینشین له سه ر هه موو دهرگا کان به لام وورده وورده، ته نانه ت یه کیک له سه ر نشینانی نه م ناراسته یه، که شیخیکی خو یانه به ناوی که رکی کوتی: «به راستی فقهیه نه میندار، کوکه ره وه یه بو مه رجه کانی فه توا، دانراوه له لایه ن پشه و مه مدیه وه».

به م جوړه طاغووته کانی رافیزه ده ستیا نکرده شوینگریته وه ی پشه واکانیا ن، و به رده وام زیاترو زیاتر خو یانی پ نه چوین، نه ووشخانه ی

رافیزه کانی نئزان له سهر پربازی ویلايه تی فه قيه ده پۆن

که به هۆیه وه ئه توانن په ستان بخه نه سهر هوکمرانه کان، ههروهک ئه نجامیاند له گهڵ سوڵتانه کانی قاجارییه کان مه تا کۆتایی پێهینانی هوکمرانه که یان، و به له بهر چاوگرتهی خرابی په یوه ندی نیوان ئه وان و هوکمرانه کان، رێبازیکی به هیز له نێو طاغوته کانی رافیزه ده رکه وت که ده لێت پێویسته راسته وخو ده سه لات بدرێته دهستی ئه مانه وه، پاشان خۆیانیش به شیک له و ده سه لاته ده به خشنه هه رکه س بیانیه وێ له نێو خه لکی، له بری دابه شکردنی له گهڵ هوکمرانه کان، به م جوړه ته نه ده سه لاتی کاروباری ئاینیان نه ویست به لکو زیاتر له وه.

به م جوړه ش له دووای ئه وهی ره وافر و طاغوته کانیان زۆریان بۆهات به بیردۆزی (پیشه وایه تی خوایی) و مه رجه کانی، و بیردۆزه کانی (نادیاری) و (چاوه پروانی)، ئیستا به ئاشکرا به ده نگێکی کزولا واز ده لێن پێویسته دووباره چاوپیدا خشان بکهینه وه بۆ ئه م بیردۆزه باتلانه، یان به لای که مه وه په نه جهریه ک بدۆزنه وه بۆخۆیان بۆ ئه وهی ده ولت و حکومه ت بۆخۆیان دامه زرێن، وته ی یه کلاکه ره وه یان هه بێت له دۆسیه و دووبه ره کییه کان، و پاراستنی سه نگه ره کان و جێبه جێکردنی هه ده ده کان، و کۆکردنه وهی باج و پیتاکی (خمس)، و زه کاته کان، و هیتیر له وانه ی که کۆمه لگا کانیان ناتوانن ده ستبه رداریان ببن، به م جوړه بره ویاندا به دامه ینانی بیردۆزێکی نوێ که کۆتا ده ولته تی طاغوتیان له سه ری دامه زراند، که کۆتا ده ولته تیان به ویستی الله ئه ویش ده ولته تی ئێرانی هاوه لگه پریه که ئه مپۆ ده ولته تی ئیسلام کوشتاری ده کات، ئه وه ش بیردۆزی «ویلايه تی فه قيه» بوو.

وله ئه لقه ی داها توو - به ئیزنی الله - له م زنجیره ده ها مه ول ده ده یین گفتوگو بکه یین ده رباره ی ئه م بیردۆزه، وله سه ر واقیعی ئه مپۆ له ژیر سایه ی جێبه جێکردنی له لایه ن طاغوته کانی ئێرانه وه، داواکری له الله زانستی کمان پێ به خشی ت که سوودی لێوه رگیرین، و سوودمان پێ به خشی له وهی که فیژی بووین، و رێنموو ییمان بکات بۆ سه ر پربازی سه رفرازی، و سوپاس بۆ الله په ره وردگاری جیهانیان.

که پێشتر به ستبوویانه وه به پیشه واکانیانه وه ئیستا بۆخۆیان پێ مه لده ستن، له شه رع دارپشتن، و ئیجتیهاد، و دادوهی، و سه رۆکایه تی، به م جوړه سوودیان وه رگرت له به ره مه می بیردۆزی (جینشینی فه قیه) له په ستان خسته نه سهر هوکمرانه کان بۆ ئه وهی ئیزنیان لێ وه رگیرن له هوکمرکردن، ئه گه رنا ده بن به طاغوت و موشریک، به وه ش خۆیانچواند به کرده وه کانی «پاپاکان» ی گاور له سه ر ده مانی لاوازیان که مه رجیان دانا بۆ حا که مه کانی ئه وروپا که پێویسته ئه وان رێگه ی پێبدن، ئه وانیش کاتی خۆی ده یانگوت ئیمه جینشینی عیساین.

له «جینشینی فه قیه» بۆ «ویلايه تی فه قیه»..

ره نگه ده ولته تی سه فه وی یه که م ده ولته تی رافیزی بوو ییت که ته ییدا طاغوته کانی رافیزه ده سه لاتی جینشینی مه هدیان گرت یته ده ست، به وهی طه هماسب کوری ئیسماعیلی سه فه وی یه کێکیانی کرده سه ر هوکم که ئه ویش که رکی بوو، بۆ ئه وهی له بری مه هدی هوکم بکات، له سه ر ئه وهی رێگه ی پێدات کاروباری ولاتی فارس به رپوه بیات، به وه ش شه رعیه ت به ده سه ته یینت له پێش چاوی رافیزه کان ئه وانه ی که مه ولێ ده دا رایان بکێشیت بۆ ریزه کانی خۆی له دژی دوژمه عوسمانییه کانی به شیوه یه کی تایبه تی، به مه مان شیوه له پێش چاوی سه رباز و سه رخه ره کانی له قزلباشیه سو فیه باطنیه کان.

به لام مه رچی ئه م رێپێدانه بۆ هوکمرانه کانی «جینشینی مه هدی» دانه مه زریت وه کو یاسایه ک، له ترسی هه لته اتی پاشاکان لێ به پله ی یه ک، وله ترسی دووبه ره کی ده رباره ی بنچینه ی بیردۆزی «جینشینی فو که ها کان» له گه ل (ئێخباریه کان) ئه وانه ی که مه رگیز ملکه چ نابن بۆ (ئو صولیه کان یان)، و خۆیان یان راده ست نا که ن به وهی مه هدی دایان، له سه ر ده سه لات،

سه ره پای ئه وه ش ده سه لاتی طاغوته کانی رافیزه به رده وام له زۆربو وندا بوو له نێو شو ئنکه وته کانیان، به مه ش هیزیان ده ستکه وت

بیادائش ہے لہ باوردار
عہدہ صہ باحی
موہاجیر

گهنجیک له ماليزيا، پېچه سپاو ونارامگر له پښتو څخه جېهاد ته پلې شېهادتې به ده سټېپنا -ناوای داده نین- له نيو براکان به څو به کم زان و دونيا نه ويست ناسرابو، به ننده يک به شوه و نوښت و به پوځ به پوځ وو، قورئان ده خوښت و له به څو د دکات و لې ورد ده بېته وه، نه وه ناکاری پوځانه ی بوو له گوږه پانی جېهاد، وه ده ستی درېږبوو بویارمه تی براکانی، له چيشتخانه وه موو شوښنه کان، وه ویردی په حمانی به هيچ شيو په يک له ياد نه ده کړد، نه وه کاری بوو تا رنځداربوو به پلې شېهادت.

ناکاری جوانی ونهرم ونيانی له گه‌ڵ موسلمانان خوشه‌ويستی کردبوو له‌نيو براکاندا، وه توندی وقيني به‌رامبه‌ر کافران وای له‌دوژمن کردبوو که‌سێکی داواکراو بێت، هێزی پێداگری وتوندی ترس و تۆقيني خستوه‌ ريزه‌کانی حکومه‌تی تاغوت له‌ شاره‌که‌ی.

کاتیک بانگی جهادی بیست، دەرچوو به رهو بانگی الله و په سوله که ی وهیج رته ی کرد بو خاکی فلیپین له سالی ۲۰۰۶ وچوه پزری موجهیدان له بزوتنه وهی ئیسلامی «ئه بو سیاف» ئه و کات له ژیر فه رمانی شیخ قه زافی جه نجه لانی بوو -الله لی وهرگرتیت- له گه ل برا ئه نده نوسیه کان ومالیزیه کان، وه جهادی کرد له گه لیان بو ماوه یه کی کورت، پاشان گه رایه وه شاری له دایکبوونی له سیباح عه قیده و جهادی کرد بوه کۆلی خو ی و پیدا گر بو کردنه وهی به ره یه کی نو ئ له ویدا، به لام قه ده ری الله شتیکی تر بوو، تاغو تی مالیزیا ده سته به سه ریان کرد وخسته یانه زیندانه وه، ئه م شی ره له زیندان مایه وه بو ماوه ی دوو سال به پیچه سپاوی و خو راگری، له گه ل هه موو بیلان و فیلله کانی دو ژمن، له زانا خرایه کان ئه وانه ی که

ئەبۇ سەباح ھاتە ناو موحاممەدانی رۆژھەلائی ئاسیا بۆلەۋى بەيغەت بىدات بە خىلافتە

A large group of men, many wearing military-style vests and head coverings, are posing for a photo in front of a wooden building. A black banner with white Arabic text is visible on the building. The men are holding rifles and some are making hand gestures. The background shows a lush, green, hilly landscape.

سەربازانى دەولەتى ئىسلامى لە پۇڭھەلاتى ئاسيا ئامادەكارى دەكەن بۇ جەنگى كوفر

فەرماندەى گشتى كە لەلايەن دەولەتى ئىسلامىيەو ئەو ئەركەى پى سىپىردا: شىخ ئەبو عبدەلله باسىلانى اللە بپارزىت.

لە شەوالى ۱۴۳۷ ك، جەنگىكى توند رويدا لەنيوان سەربازانى رەحمان وسەربازانى شەيتان لە دورگەى باسىلان، وە ئەم جەنگە بەرداوام بوو بۆماوہى مانگىك بەسەركردايەتى شىخ ئەبو عبدەلله. پۇڭىك لە پۇڭان ئەبو صەباح زوو بخەبەرى بويەو، ھەرۈەك ئەو خوى خوى بوو، يارمەتى براكانى دا لە ئامادەكردنى خواردن؛ كاتىك خواردن ئامادەبوو، ئەو براىە دەنگى كەشتىەكى بىست، بىنى دوو كەشتى جەنگى بوو لە جۇرى (OVI-10)، بەئاراستەى سەربازگەكەيان دەھات، ئەم براىە پەلەى كرد بۆ خۇئامادەكردن وچەكەكەى برد و وەك شىردەرچوو بەرەودوژمن پاشان (اللە اكبر) ى كرد وھىرشى برد بۆ سەر كەشتىەكان، جەنگ دەستى پىكرد لەنيوانيان بەلام قەدەرى اللە ئەو بوو كە قازىفەىك بتەقیتەو لەنزيك شوئى ئەم براىە كە يەكىك لە كەشتىەكان ئاراستەى كردبوو، ئەم براىە زامداربوو وەكەوتە سەرزەوى، كاتىك براكانى ئەوەيان بىنى بەپەلە ھاتن تا فرىاگوزارى بۆكەن، بەلام ئەم براىە گەرابويەو بۆلاى اللە، پۇڭىشت بەرەو شوئى مانەوہى ھەمىشەى، وپشتى ھەلكرد لەدونيای براوہ.

ئەم براىە شەھىد بوودواى يەك مانگ لە ھاوسەرگىرى، وە اللە مردنى ئەو براىەى كرد بە ئاگر بۆ موشرىكان و پوناكى بۆ برا موھامىدەكان.

دەولەتى ئىسلاميان پىگەىشت، كە ھىوا وخەونىك بوو اللە بۆ موسلمانانى ھىنايەدى، خىلافەت كەماوہىەكى زۇربوو دابرايوو، كە ئەو براىە وبرا موھامىدانى ترلە خاكى فلىپپىن وتەواوى شارەكانى تر چاوہروانى بوو، پەلەيان كرد بۆ خۇگەياندن بەم كاروانە پىرۇزە، وخوى وبرا موھامىدەكان لە كۆچەر وپشتىوانان بەيەتبان دا بەخەلىفە لەسائى ۲۰۱۴.

كاتىك حكومەتى خاچپەرسى فلىپپىنى بەم گروپەى زانى، وەزانى كە سوپاى خىلافەت لەم ناوچەىە بونيان ھەىە، ئەو حكومەتە ھەلسا بەجەنگى بۆ رىشەكىش كردن وكوژاندنەوہى نورى، بەلام ئەم براىە وموھامىدان پىچەسپاون ئارامگرن وپەوہفان بەرامبەر بە بەئىنى بەيەتبان بە خىلافەت، ناگەپنەوہ وشپرزە نابن، ئەو براىە ئامۇڭگارپىكار بوو بۆ برا موھامىدەكانى بە ئارامگرى وپىچەسپاوى لەسەر تاقىكردنەوہ ومەينەتى، وە بەدونىا نەوىستى وخۇشەوىستى بۆ دواپۇڭ، براىەكى چاك بوو بۆيان، تا كوژرا لەگەل ھەندىك لە براكانى كوژر، وە ھەندىكى ترىش چاوہروانن وئەوہش بەھىچ ناگۆپنەوہ، ھەرچەندە پىلان وپىلى دوژمنان لەخاچپەرىستان وكافران ومونافىقان.

بەراستى ئەبو صەباح چەندىن جەنگى بەخۇيەوہ بىنى لە فلىپپىن، لەوانە جەنگى جەزىرەى جۇلۇ سۇلۇ، وجەنگىك لە ناوچەى ماگويندانو، وجەنگى دورگەى باسىلان، بەھەمان شىوہ ئەم براىە ئەوہى لەياد نەكرد كە بانگى برا موھامىدەكانى بكات بۆ كۆبونەوہ لەژىرەىك ئالادا، ئالاي خىلافەت، ھەرلەبەرئەوہ سائى ۲۰۱۶ لەگەل موھاجىرەكانى ماليزيا وئەندەنوسىا كەتیبەىەكى پىكەئىنا بەناوى كەتیبەى (موھاجىرىن) بۇجارى دووہم بەيەتەى داوہ بە خەلىفەى موسلمانان، پاشان چوہ رىزى موھامىدان لەژىر

عیبادہ تہ کانی

دہی کوٹایی

رہمہزان

بوخاری و موسلیم لہ عائیشہ دایکی باوہ پارانہوہ - اللہ لئی رازی بیت - دہ گیزنہوہ کہ
فہرموویہ تی: «پیغمبر ﷺ کہ دہ گیشہ دہی کوٹایی مانگی رہمہزان جیگہ و پیخہ فی خوی
کوڈہ کردہوہ و شہو کانی زیندو دہ کردہوہ و خیزانہ کانی ہلہ ساند»، لہ گیزانہوہ یہ کی تریدا کہ
موسلیم ہیناویہ تی - عائیشہ اللہ لئی رازی بیت - فہرموویہ تی: پیغمبر ﷺ لہ دہی کوٹاییدا
ہو لیکي وای دہدا کہ لہ رۆژہ کانی پیش ئوہدا بہو شیوہیہ ہوئی نەدەدا .

زیندو و کردنہوہی شہو

مانہوہ لہ شہودا بہ نوپژ کردن و قورٹان خویندن و ویردی اللہ
و جگہ لہ وانہ .

مانہوہ لہ مزگھوت (الإعتکاف)

لہ عائیشہوہ - اللہ لئی رازی بیت - فہرموویہ تی: پیغمبر ﷺ لہ دہ شہوی رہمہزاند
دہمایوہ بۆ بہ ندایہ تی کردن ہتا اللہ گہراندیہوہ بۆلای خوی ، باشان لہ دواي خوی خیزانہ کانی
لہ مزگھوت دہمانہوہ بۆ عبادت [متفق علیہ].

قورٹان خویندن

لہ ابن عباسہوہ - اللہ لہ ہردو وکیان رازی بیت - فہرموویہ تی: کہ جبریل - سہلامی اللہ ی لیبیت - لہ
ہہموو شہو وکی رہمہزاند دہ گیشہ بہ پیغمبر ﷺ قورٹانی پی دہوردہ کردہوہ [متفق علیہ].

گہران بہدوای شہوی قہدر

لہ عائیشہوہ - اللہ لئی رازی بیت - فہرموویہ تی: پیغمبر ﷺ دہ گیشہ لای دہی رہمہزان
دہ بفہرموو: (بگہرین بۆ شہوی قہدر لہ دہی کوٹایی رہمہزاند) [متفق علیہ].

ہہلساندنی خیزان

لہ عباسہوہ - اللہ لئی رازی بیت - فہرموویہ تی: پیغمبر ﷺ لہ دہی
کوٹایی رہمہزاند خیزانہ کانی ہلہ ساند [رواہ الترمذی وقال: حدیث حسن صحیح].

چالاکیه

سەربازى و ئەمىنیهکان

ئەمرىكى خاچپەرست بىتەقېنىتەو لە نزيك باڵۆزخانەى ئەمرىكى لەشارى كابول، سەرەنجام بوە ھۆى تياچوونى ۸ لەچەكدارانى سوپاى ئەمرىكى ھاواكات لەگەڵ تياچوونى ژمارەيەك لەسەربازانى سوپاى ئەفغانى مۆرتەد و برىنداربونى ژمارەيەكى تر، وە تىكشكاندى ۲ زىيپۆشى ئەمرىكى وچەند ئامېرىكى سوپاى ئەفغانى.

وہ لە شازدەى شەعبان، براى شەھادەتخواز أبو حنظلە خۆراسانى ﷺ تۈانى پىشتىنە بۆمبىژكراوہكەى بتەقېنىتەو بەسەركارۋانى مۆرتەد (عبدالغفور الحيدري) جىگىرى سەرۆكى ئەنجومەنى پىرانى پاكستانى تاغۋوت نزيك شارى كويتە لە پاكستان، كە بوە ھۆى برىنداربونى و تياچوونى زياتر لە ۳۰ مۆرتەد لە پۆلىس وچەكدارانى ھەوالگىرى وپاسەوانى وە برىنداربونى ۴۰ى تر.

وہ لە بىست وىەكى شەعبان، دوو ئىنغىماسى لە سەربازانى خىلافەت ئەبوئىبراھىم خۆراسانى وە ئەبوعانىشە خۆراسانى، ھىرشيانكردە سەر بالەخانەى رادىيۆى سەربە حكو مەتى مۆرتەد لەشارى جەلال ئاباد، كاتىك دوو ماتۆرى بۆمبىژكراوياى راگرت وەقاندیانەو لەنزيك دوو گىردبوونەوئەمىن ئەمىن و پۆلىسى ئەفغانى مۆرتەد، پاشان ئىنغىماسىەكان چۈنە ناوبالەخانەكە و دەستيانكرد بەكۈشتن و برىنداركردى مۆرتەدان بۆ ماوہى ۳ كاتزمېرى بەردەوام، كۆتايى ھات بەتياچوونى نزيكەى ۳۰

لەگەل بەردەوامى جەنگى سەربازانى خىلافەت بۆسەر ھېزە كافرەكان، چاۋىك دەخىلېن بەھەندىك لەچالاكىەكانى كۆتايى كەجىيەجىكراوہ لەلایەن موچاھىدان و تيايدا سەركەوتوبوون لەفراوانكردنى دەسلەتاتى خىلافەت و بوون بەھۆكارى ترساندىن و تياچوونى وزەلىلى دوژمنانى اللہ، ئەو چالاكىانە بەشىكى كەمىن لەچالاكىەكان كەجىيەجىكراون لەلایەن دەولەتى ئىسلامى لەبەرە جياجياكان لەرۆژمەلات و رۆژئاوا لەماوہى ھەفتەكانى پىشوو.

ويلايەتى خۆراسان:

لەيەكەم رۆژى شەعبان، سەربازانى خىلافەت ھەولېكى دابەزىنى ئاسمانى سوپاى ئەمرىكى خاچپەرست و ئەفغانى مۆرتەديان شكىستېننا لە ناوچەى «مامند آشين» لە نەنجەرھار، كاتىك پىكدادان رويدا لەگەل سەربازە خاچپەرستەكانى كە پالېشتىبوون بە فېۆكە جەنگى و پەروانەدارەكانى ئەمرىكى، كە بوە ھۆى تياچوونى ژمارەيەكيان و برىنداربونى چەندانى تروكەوتنى ژمارەيەك لە مۆرتەد لەنېوان كۆژراو و برىندار، وەھلاتى ئەوانى تر.

وہ لەھەوتى شەعبان، براى شەھادەت خواز (ملنك كابولى) ﷺ، تۈانى بەسەيارە بۆمبىژكراوہكەى دەرېچى و لەناوہراستى كاروانىكى سوپاى

نەندام لە ئەمن وپۆلیس وپاگەیانندی ئەفغانی مورتەد و برینداربوونی چەندانی تر.

رۆژەلاتی ئاسیا:

لە سێ شەعبان، سەربازانی خیلافەت توانیان ۵ ئەندامی سوپای فلیپینی بکوژن و ۶ تریش برینداربکەن بەهۆی تەقاندنەوهی بۆمبێکی چێندراو لە شارێ «مانیلا» لە فلیپین.

و لە دە شەعبان، سەربازانی خیلافەت توانیان ۵ شیعە بکوژن و ۶ تریش برینداربکەن بەهۆی تەقاندنەوهی بۆمبێکی چێندراو لە ناوهراسی شارێ «مانیلا» لە فلیپین.

و لە چواردهی شەعبان، سەربازانی خیلافەت توانیان بۆمبێکی چێندراو بتهقیننەوه بەسەر ئەندامەکانی سوپای فلیپینی خاچپەرست لە باشوری شارێ «کوتاباتو»، وە بوە هۆی کوژانی ئەندامێک و برینداربوونی ۳ یانی تر.

و لە بیست و حەوتی شەعبان، ژمارەیهک سەربازی خیلافەت دەرچوون و مەبەستیان شاری ماراوی بوو کە دەرکەوتە دورگەی مینداناولە باشوری فلیپین، کاتیکی هێرشیان کردە سەر پێگەکانی سوپای خاچپەرست لە شارەکە، زیاتر لە ۷۵ خاچپەرستیان کوشت و بریندارکرد، وە اللە منەتی کردە سەر بەندەکانی بە هەلکوتانە سەر بەندینخانە و ئازادکردنی زیاتر لە ۱۰۰ دیل موحاهیدانی شیان لە نیوادابوو، وە توانرا پەرستگایەکی گاورەکان بستیوتیندریت و چەندین نامیری سەربازی و چەکی وزەخیرە بە دەستکەوت بگریت، ئەو لە کاتیکی ۱۰ خاچپەرست لە سوپا تیاچوون چواریان ئەفسەر بوو وە دوو نامیری سەربازی تیکشکا دوای هێرشیک سەربازانی خیلافەت لە دورگەی «جۆلۆ سۆلۆ».

و لە بیست و نۆی شەعبان، دوو لە سەربازانی خیلافەت هێرشیان کردە سەر گردبوونەوهیەکی پۆلیسی ئەندەنوسی مورتەد لە ویستگەی پاسەکان لە شارێ جاکارتا، وە ژمارەیهک لە کوژراوی خستەوه لە پێزەکانی مورتەدان.

و لە سێ شەعبان، سەربازانی خیلافەت توانیان زینۆشیکی سوپای

فلیپینی بسوتین لەمیانهی پێکدادانەکان لە شاری «ماراوی». وە شەشی رەمەزان، سەربازانی خیلافەت دەستیانگرت بەسەر دوو زینۆشی دوای هێرشیک بۆ سەر پێگەیهکی سوپای فلیپینی خاچپەرست لە شاری «ماراوی». هەروەها توانیان ۴ ئەندام بکوژن لەمیانهی پێکدادانەکان و ۱۴ برینداری لێکەوتەوه دوای بۆردومانیک ناسمانی بەهەله کە پێگەکانیانی کردە ئامانج لە شاری «ماراوی»، هەروەها برامان ئەبو خەیری ئەرخەبیلی (هەلسا بەهێرشیک بۆ سەر (پرزۆرتس وێرل) لە شاری مانیلا لە فلیپین و بەلایەنی کەم ۳۵ کوژراوی خستەوه لەگەڵ برینداربوونی ۷۰.

ویلایەتی قەوقاز:

لە شەشی شەعبان، سەربازانی خیلافەت توانیان دەستبەگرت بەسەر بازگەیهکی پۆلیسی مورتەد لە شاری «مالغویک» فی «ئەنگوشیا» لە باشوری وروسیا.

ویلایەتی بەغداد:

برامان (أبو صحابهی فەلوجەیی) (هەلمەتی برده سەر بازگەیهکی پۆلیسی رافیزی مورتەد لە نزیک بازگەیی (أبو دەریش) لە ناوچەیی دۆرە لە شاری بەغداد بەشیوەیهک بەچەکی سوک پێکدادانی لەگەڵ ئەنجامدان، دوای ئەمە پشیتنە بۆمبێژکراوەکە لە ناوهراسی مورتەد دان تەقاندەوه، دوای ئەمە برامان (أبو جلا د جومەیلی) (هەلمەتی برده سەر گردبوونەوهی رافیزەکان کە لە شوێنی هێرشەکە کۆبوونەوه، وە ئۆتۆمبیلە بۆمبێژکراوەکە لە ناویاندا تەقاندەوه، وە ئەنجامی هەردوو کردە پێرۆزەکە نزیکی ۸۰ کوژراو برینداری خستەوه لە پۆلیسی مورتەد و رافیزەیی موشریک.

و لە سێ رەمەزان، برای شەهادەتخوازی ئەباد عێراقی (سەیارە بۆمبێژکراوەکە تەقاندەوه و گردبوونەوهی رافیزە موشریکەکانی کردە ئامانج لە ناوچەیی کەرادی لە ناوهراسی بەغداد، وە بوە هۆی

هێرشەکەیی سەرکاروانەکەیی کابل

تياچوونى وبرينداربوونى نزيكهه ۷۰ مورتهه.

وه له چوارى رهمهزان، برائى شه هاده تخوازى نه بو حه سه نه عىراقى ﷺ توانى به سه ياره بؤمپژكراوه كهى بگاته ناوه راستى گردبوونه وه به كى رافيزه موشريكه كان له ناوچهى شه واکه له ناوه راستى به غداد، وه بوه هوئى تياچوون وبرينداربوونى به لايه نه كه مه وه ۵۳ مورتهه دى رافيزى.

ويلايه يه تى حه ما:

له بيست ودووى شه عبان، ژماره يه كه له سه ربازانى خيلافهت هيژشيكيان نه نجامدا بؤ سه ر پيگه كانى سوپاى نوصه يرى له گوندى «عقارب الصافي» نوصه يرى له ريفى حه ماى شه رقى، كاتيگ گورزه هيژشه كه ده ستى پيكره به دزه كردنى موجهيدان بؤ گونده كه بؤ نه وهى زياتريان ليبيكوژن وزيانى باشتريان ليبدنه تا ده ستيانگرت به سه رى، دواى نه وه ده ستى پالپشتى هه لسا به سه رقالكردى مورتهه دان وپيگه كانيان به ئامانجگرت له گونده كانى «المبعوجه» و «الصبوره» به دوشكه ي قورس وگوله هاوهن، هه روهك شارى سه له ميه به موشه كى گرپا به ئامانجگيرا، وه موجهيدان گه رانه وه بؤ پيگه كانيان به وهى كه الله به هره مه ندى كردبوون له غه نيمه، دواى نه وهى زيانى باشيان دا له دوژمنانى ناين وزياترله سه د وحه فتا تياچوو وبرينداريان ليخسته نه وه.

ويلايه تى ئيدليب:

له بيست وپينجى شه عبان، يه كيك له سه ربازانى خيلافهت ﷺ توانى ماتورپكى بؤمپژكراو رابگرت له به رامبه ره باره گاي صه حه واى مورتهه له گوندى «تل طوقان» له ريفى ئيدليب، وه پاشان هه ليا نكو تايه سه ر باره گاكه كه سه رانى ريدى تيداا كؤبويه وه وماتورپكه ي ته قانده وه هاواكات له گه ل ته قانده وهى چاكه ته بؤمپژكراوه كهى، كه بوه هوئى خسته نه وهى زياترله ۵۰ مورتهه له نيوان تياچوو وبريندار، وه له نيوان كوژراوان ۳ سه ركرده هه بوو.

كرده پيرۆزه كهى سه رشارى مانچسته ر

به ريتانيا:

له بيست وحه وتى شه عبان، يه كيك له سه ربازه كانى خيلافهت توانى چهنه بؤميكي چيندراو به قينيته وه له ناوه راستى گردبوونه وه كانى خاچپه رستان له شارى مانچسته رى به ريتانيا، كاتيگ بؤميه چيندراوه كان ته قيندرانه وه له باله خانه ي (مانچسته ر ئرينا) بؤ ئاهه نكه خراپه كان، وه بوه هوئى تياچوونى نزيكهه ۳۰ خاچپه رسته وبرينداربوونى ۷۰ى تر.

وه له هه ژده ي رهمهزان، ده سته يه كه له سه ربازانى ده وله تى ئيسلامى نه وانيش نه بو صا ديفى به ريتانى و نه بو موجهيدى به ريتانى و نه بو يوسفى به ريتانى -تقبلهم الله- كرده يه كيان نه نجامدا دوو شوئينان له له ندهن به ئامانجگرت، يه كه ميان پردى له ندهن كاتيگ چهنه خاچپه رستىكيان رامالئ به سه ياره دوو ميهان چيشتخانه ي كاتيگ به چه قؤ له هه نديكى تريان دا پيش نه وهى بگه رپنه وه بؤلاى الله به شه هيدى.

صؤمال:

له بيست وحه وتى شه عبان، برائى شه هاده تخواز نه بو قودامه ي مهربانى ﷺ نينغيماسى كرد به چاكه ته بؤمپژكراوه كهى وته قانديه وه به سه ر بازگه يه كى سوپاى صؤمالى مورتهه له شارى بؤصاصؤله رۆژه لاتى صؤمال، وه بوه هوئى تياچوونى حه وت مورتهه وبرينداربوونى ده يه هاى تر.

ميصر:

له يه كه م رۆژى رهمهزان، ده سته يه كى ئه منى له سه ربازانى خيلافهت هه لسا به دانانى بؤسه يه كى توكمه بؤ ده يه ها له گاوه شه رانگيره كان كاتيگ رويانده كرده كليساي صاموئيل له رۆژئاواى مونيا، كه زياترله ۳۱ خاچپه رسته كوژرا ۲۴ى تر برينداربوو، ويه كيك له سه ياره كان سوتا.

فەزىلەكانى مانگى رەمەزان

قورئانى تىدا دابەزىو

اللہ تعالیٰ دەفەرموئەت: (مانگى رەمەزان كە قورئانى تىدا ھاتۇتە خوارەو، لەكاتىگدا ئەم قورئانە رېئەمووىي بەخشە بە خەلىكى و بەلگەى زۆرى ئىدادىيە، لە رېئەمووىي و جىاكرەنەوئەى راست و ناراست). (البقرە: 185)

دەرگاكانى بەھەشت دەكرېنەو ودەرگاكانى دۆزەخ دادەخرېن وشەيتانەكان دەبەستەرېنەو

لە ئەبو ھورەيرەو ﷺ ھاتەو كە پېغمبەر ﷺ فەرموئە: (ئەگەر مانگى رەمەزان ھات دەرگاكانى بەھەشت دەكرېنەو، دەرگاكانى دۆزەخ دادەخرېن، وشەيتانەكان دەبەستەرېنەو). (متفق عليه)

شەوى قەدرى تىدايە كە چاكتەرە لە ھەزار مانگ

لە ئەبو ھورەيرەو ﷺ ھاتەو كە پېغمبەر ﷺ فەرموئە: (ئەوئەى شەوى قەدر زىندوو بگاتەو بە باوەر وچاوەرېكرەنى، ئەو لە تاوانەكانى پېشووئە پاك دەيئەو). (متفق عليه)

گەرەيى شەونوئەلە رەمەزان

لە ئەبو ھورەيرەو ﷺ ھاتەو كە پېغمبەر ﷺ فەرموئە: (ئەوئەى شەوى قەدر زىندوو بگاتەو بە باوەر وچاوەرېكرەنى، ئەو لە تاوانەكانى پېشووئە پاك دەيئەو). (متفق عليه)

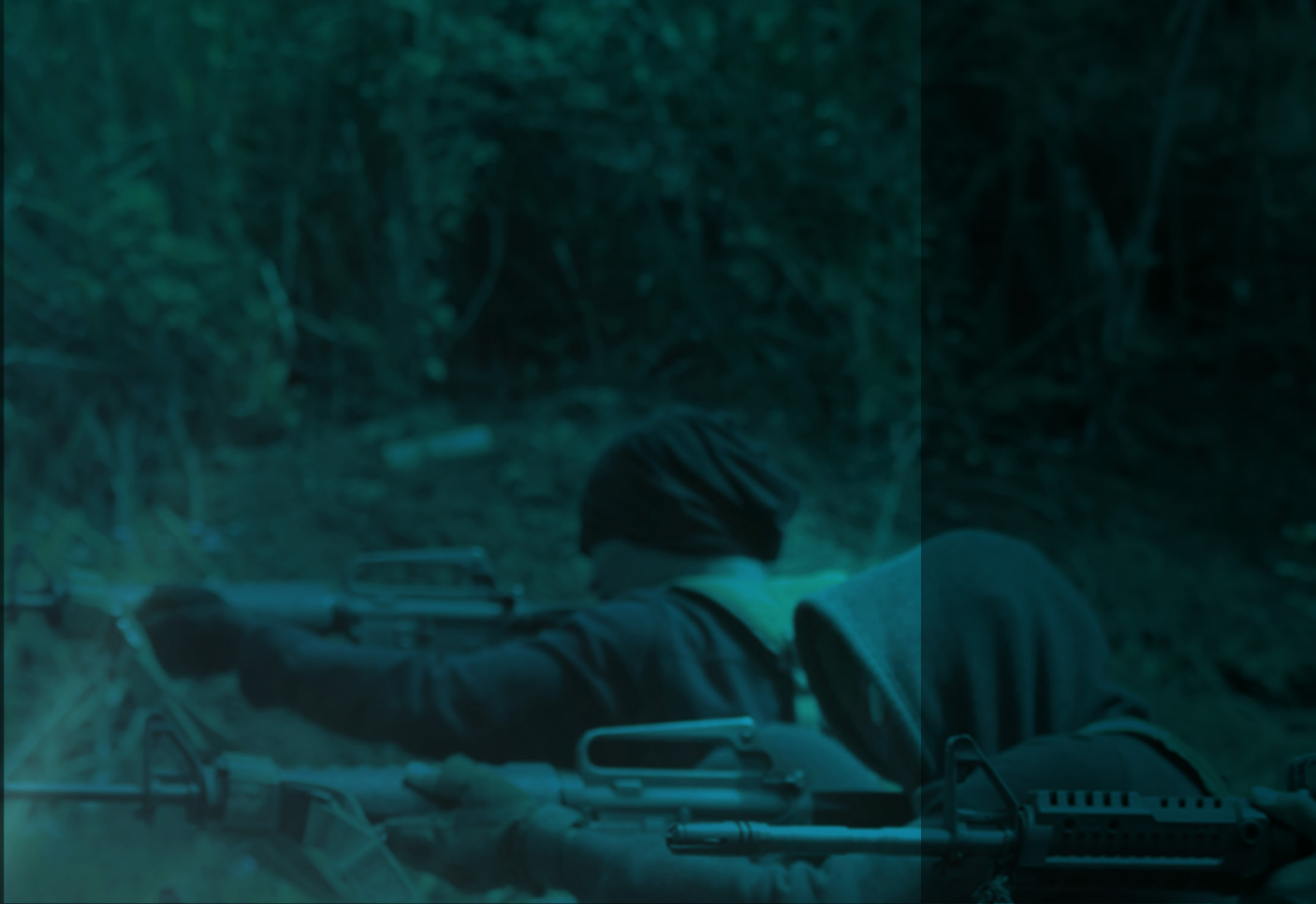
بۇ رۆژووھوان دەرگاىەك ھەيە لە
بەشەشت بەناوى رەيان

رۆژوو بەشى مرۆفەى تىدانىيە،
وپاداشتەكەشى تەنھا اللہ دەزانىت

لە سەھلەو ﷺ لە پېغمبەرەو ﷺ فەرموئە: لەبەھەشت دەرگاىەك ھەيە پىلى دەگوتريئە رەيان، رۆژووگرا لە رۆژى قىامەت دەچنە ناو، جگە لەوانە كەسى تر ناچىتە ناو، دەگوتريئە: كوان رۆژووگرا؟ ھەلدەستەن و جگە لەوانە كەسى تر ناچىتە ناو، كە چوئە ناو دەرگاىە دادەخرىتە و كەسى تر ناچىتە ناو). (متفق عليه)

لە ئەبو صالح زيات، كۆيى لە ئەبو ھورەيرەو ﷺ بو دەيگوت: پېغمبەر ﷺ : فەرموئە: (اللہ دەفەرموئەت: ھەموو كەدارەكانى نەوئە ئادەم بۆخۆيەتى، جگە لەرۆژوو ئەو بۆمە و من پاداشتە دەدەمەو). (متفق عليه)

فەزلى
رۆژوو

ديمانه يەك

لەگەڵ فەرماندەى سەربازەكان لە

رۆژھەلاتى ئاسيا

فەرماندەى سەربازەكانى خىلافەت لە پۇژمەلەتى ئاسىيا بانگەشەكانى تاغوتى فليپپىن بە درۆ خستەو لەسەر تواناى سوپاكەى بۆ كۆتايى ھىنان بە موحاممەدان، وە باسى زۆرلە جەنگەكانى كرد كە سەربازانى دەولەتى ئىسلامى ئەنجاميانداو لەگەڵ سوپاي فليپپىن خاچپەرست، كە دەستى سەركەوتوو بۆ ئەھلى تەوحىد بوو بەسەر موشرىكەكان سەرەراى زۆرى ژمارەى سوپا و كەرسەتەكانيان.

شىخ ئەبو عبداللهى موحاجىر لەمیانەى گفتوكەى لەگەڵ (رۆمىيە) بەسەرھاتى جىھادى لەپۇژمەلەتى ئاسىيا دەگۆرپتەو لەسەر تەواو تەواو بەيەتەى موحاممەدان بەئەمىرى ئيمانداران شىخ ئەبو بەكر بەغدادى، وە چۆنەتى بوون بەئەنداميان لەدەولەتى ئىسلامى، وئەو فتوحاتانەى لەسەردەستى ئەوان ھاتە كايەو لەپاش بەيەت.

و پرونى دەكاتەو كە بەرەى ئازادكردنى مۆرۆ بە سەرچەم رەوتە جىاوازەكانىو كەوتوو نەتە نۆ چاى حكومەتە خاچپەرستىيەك لەدواى يەكەكانەو لەفليپپىن ئەو كە لەبەلێنى درۆينە زياتر ھىچى پيشكەش نەكردن، ئەوانىش چەكيان جىھىشت لەپيناو بەدەستھىنانى ئەو بەلێنانە، و وازھىنانى زۆرێك لەسەربازەكانى ئەو بزوتنەوانەى ئاشكرا كرد، بەھۆى ئەو خراپى رېئازەكەيان بۆ ئاشكرا بوو، و درۆى سەركردەكانيان بۆ ئاشكرا بوو، وە پەيوەندى كردنى ھەندىكيان بە رېزەكانى دەولەتى ئىسلامى.

و پەيامىكى ئاراستەى گشت موسلمانانى جىھان كرد لەپى گۆفارى (رۆمىيە) بانگەشەتەيان دەكات بۆ كۆچكردن بەرەو ئەو ناوچانەى سەربازانى خىلافەتى تېدا بۆلەو لەپۇژمەلەتى ئاسىيا بۆسەر خستى براكانيان، و دامەزراندنى دەولەتەكەيان، وە مەزگىنى دا بەگەشتى زۆرێك لە كۆچەرەن لەناوچە جىاوازەكانەو بۆلای براكانيان، و چوونەت ناو رېزەكانىانەو.

گۆفارى (رۆمىيە) بەرپەو چوونى گفتوگۆكەتان بۆ دەگوازىتەو لەگەڵ شىخ ئەبو عبداللهى موحاجىر (الله بىپارێزىت)، ئەمىرى سەربازانى خىلافەت لەپۇژمەلەتى ئاسىيا.

پرسىار: السلام عليكم ورحمة الله وبركاته؛ باسى بارودۆخى موسلمانانمان بۆ دەكەى لەپۇژمەلەتى ئاسىيا؟

و ئەلام: وعليكم السلام ورحمة الله وبركاته، سوپاس بۆ پەرورەدگارى جىھانيان، وە درود و سەلام بۆ رېزىت بەسەر پىغەمبەرى دەستپاك و خانەوادە و ھاوھەلانى بەگشتى و ئەوانەش كە بەچاكە شوئى دەكەون تا پۆزى دواى، لەپاشان:

پيشتر بارودۆخى موسلمانان لەپۇژمەلەتى ئاسىيا ھەرەك بارودۆخى براكانى دىكەيان بوو لەپارچەكانى زەوى بەبى ئەو كە جەمەتەدا كۆيىتەو، بەبى پيشەوايەك كە پيشرەويان بكات، كۆمەلەت و حزب و ھۆز و رېكخراو بوون، جىاجيا، بەش بەش، و ھاوھەلەكان سەردىان

و ھەرگرت لەم راستەقىنەى بەشىوھەى كەوړە. و لەگەڵ بۆلەو كردنى خاچپەرستان بەشىوھەى كەوړە لەم ناوچەىدا لەپىر شمشىرى داگىر كەرى خاچپەرست و بەھاوكارى ئەوان، ئەمەش بەردەوام بوو ھەتا ساتەوختى ئىستانمان.

لەناو بردنى ئىسلام لەم ناوچەىدا گرنگترين ئامانجى ئاشكراى ھاوھەلەكانە، ھەولياندا پەستان بەخەنە سەر موسلمانان بەھەموو رېنگايەك بۆ گۆرپىن ئايىنەكەيان، و لا بردنەيان لەسەر زەوى، ئەمەش كە ھۆزى كاردانەو ھۆزى باشى بەرھەمھىنا، بەھۆى خەلێكى بەئەگەر ھاوتەو لەسەرپوونەكەيان، و چەكيان ھەلگرت لەدۆزى حكومەتى خاچپەرست و سووپا پياو كۆژەكەى.

ئەمەش ھاوھەلەكانى تووشى شۆك كرد، بەتايبەت لەو كاتەدا كە شەكستيان ھىنا لەدەسەلەتەيان بەسەر ئەوانەى لەسەر ئىسلام دەژمىردىن، و نەيانتوانى دووبارە چۆكيان پى دادەن، بۆيە ناچار بوون خويىن رشتن بۆ سەستين، و دەست درېژەكانيان بۆ سەستين لەناوچەكانى خويىن، وە وایلىھات گەورەترين ئاوتيان ئەو بوو ئەو تازە موسلمانانە دانىشتين لەكوشتار، بەلام ھاوار بۆحالىيان، سەرەراى تاوانەكانى خاچپەرستان، و ناپاكي ناپاكان، و خيانەتى خيانەتكاران، ھىشتا خەلێكى لېرە چەكەكانيان بەدەستەو، ئامادەن بۆ كوشتارى گاورەكان لەھەموو كاتێكدا.

و لەم كەشە جەنگاويەى نۆوان ئەھلى تەوحىد و ئەھلى شىرك نەوھەى كى نوئى لەگەنجان پەرورەدە بوو، فېرى تەوحىد بوو، و وەلاء و ىراء تىگەشت، و تىشى چاوى خستە سەر جىبە جىكردنى ھوكى الله لەسەر زەوى لەم پارچە زەوىيەدا كە بوو تەدركێك لەگەر زەوى خاچپەرستە شەرانگەزەكان، و بوزىيە بپەرستەكان، و جگە لەوان لەنەتەوكانى شىرك بەگشتى، بەلام زۆرى حەزبەكان، و زۆرى رېزەى ئالەكان، و زۆرى ئەو ئەمىرانەى كە پيشرەوى خەلێكى دەكەن لەگومارپەو بۆ گومارپەى، خەلێكان دورخستەو لەجىبە جىكردنى ئامانجە بەنرخەكەيان، بەلكۆزۆرەيان كەوتنە نۆو شىرك و رېدە، سەرەراى پۆشتىيان لەسەر رېنگاى ئىخوانە مورتەدەكان، و سەرەراى ئەو چوونە ناو ديموكراسى، و دۆستايەتى ھاوھەلەكانەو.

بەلام دەستەبەك لەمۆھىدان مانەو و سووربوون لەسەر ئەو ھوكم بۆھىچكەس نەبى جگە لە الله تعالى، و ئەمانەش سوارچاكەكان بوون كە بەيەتەيان داو بە ئەمىرى ئيمانداران، و ئەوانە بوون كە بوونە ئەندامى دەولەتى ئىسلامى، الله بەرەكەت بختە ناويان بۆمان.

پرسىار: بارودۆخى موحاممەدان چۆن بوو لەپۇژمەلەتى ئاسىيا لەپيش راگەياندى خىلافەت؟ و ئەو بەرھەمانە چى بوون كە بەدەستەيان ھىنا لەھاتنە ناو رېزەكانى دەولەتى ئىسلامىيەو؟

و ئەلام: ھەرەك گوتەمان شوئەو ھۆزى باشى ھەلگرتنى چەك لەدۆزى ھاوھەلەكان لەدوورگەكانى ئەرخەبىل، ئەو خەلێكى وازيان نەھىناو

دووم موحاميد له لای چه په وه شیخ عبدالله موحاجیره فه رمانده ی سهریازانی خیلافهت له رۆژه لاتى ناسیا

بوون بۆ کوشتاری هاو ده لگه پان، به لگه ی به مېتر نېیه بۆ نه مه له وه نه گه گه ورانه ی که سهریازانی ده ولته ی ئیسلامی له دزی سوپای فیلیپینی خاچپه رستی له ماوه ی دوو سالی رابردوو به پړوه یان بردوو، له وانه ش به رگریکردن له چه نندین هه لمه تی سهریازی گه وره، وکوشتنی سهدان سهریازی سوپای خاچپه رستی، وه لکوتانه سهریازتر له شارنیک که له ژیر دهستی خاچپه رستان بوو، وه شاری ماراوی که موحامیدان ده سه لاتیان به سه ردا گرتوو کۆتای شوین نابیت به ئیزنی الله.

پرسیار: بارودۆخی گۆرپه پانی جیهادی له لای ئیوه چۆنه وئیه له کام ناوچه ن له رۆژه لاتى ناسیا؟ و دیارترین جهنگه کان که موحامیدان له دزی حکومتی خاچپه رستی نه نجامیان داوه له پاش راگه یاندنی خیلافهت کامه یه وه سرووشتی چالاکیه کان چۆنه؟

وه لām: به راستی بارودۆخی موحامیدان لێره دا به شیوه یه کی گشتی له باشه وه بۆ باشت ده چیت، و سهریازیان زیاتر وکه رهسته یان زۆر تر ده ب، وه ژماره یان ئیستا - به فه زلی الله- زۆر بووه له «مینداناو» له باشووری فیلیپین له رۆژه لاتى ناسیا، و ژماره یه کی زۆر کۆچه ران خۆیان پیمان گه یاندوو، له جۆره ها ولاتانی رۆژه لاتى ناسیاوه، به لکو له ده ره وه ش هاتوون، و چه نندین جهنگمان کردوو له ناوچه جیاوازه کان ولاتان له سه رته ی راگه یاندنی خیلافه ته وه، له «باسیلان» به ته نها ژماره ی جهنگه کان گه یشته پینچ، له مه موویان گرنگتر جهنگیک بوو که بۆ ماوه ی ۴۶ رۆژ به رده وام بوو، تییدا هیلیکۆپته ر و فپۆکه ی تۆرینی وگوله تۆپ به کاره یتر، که به شه و ورۆژ له موه حیدانیا ن ده دا، وه ژماره ی کوژاوانی دوژمن گه یشته سه د به نزیکی جگه له برینداران.

به مه مانشیوه له ناوچه ی «پاناو» ی گرنگ، شاری «پاناو» پینچ جهنگی دیکه ی گرته خۆ له سه رته ی راگه یاندنی خیلافه ته وه وه له مه مووی گرنگتر جهنگی سییه م بوو له «بۆتیج» له سالی ۱۴۳۷ ک، که ده ستیپیکرد له دوا ی نه وه ی ناوچه کان موحامیدان دوچار ی بۆردومان بوو نه وه به هیلیکۆپته ر

له نه خۆشی نه و گروپ و حزبانه ی که دوچار ی مه موو گۆرپه پانیکی جیهادی بووه ته وه و نه بیته وه، به تایبهت له پینش گه رانه وه ی خیلافهت، و پیکه پینانی جهماعه تی موسلمانان سه رله نوئ له ژیر فه رمانی یه ک پینشه وای موسلمان، وه ره وه ها نه هلی گومرپه تی به خیرای پړوداوه کانیا ن قۆسته وه و سه ریا ن له خه لکی شیواند به ره و ناگر به ست له گه ل خاچپه رستان، و سه رکه وتی خاچپه رستان به سه ر شانی موسلمانان بۆ گه یشتن به کورسیه ک له حکومه ته کافره کان.

لێره دا نه هلی ته وحید مه وئی خۆیان ده دن بۆ فیکردنی ئاینی ئیسلام بۆ خه لکی، وه انیا ن ده دن له سه ر به رده وام بوون له جیهاد به ئامانجی جیه جیکردنی ئاین له سه ر نه م زه ییه دا، به لām خه لکی بۆ مه میشه یی له سه ر زه ی مانه وه، و رازیبون به وورده یه کی که م که پاشماوه ی هاو ده لگه رکه نه بۆیا ن ماوه ته وه، و سه ره پای که می سهریاز وکه ره سه ته، و لاوازی سه ر خه رله بواری مرۆیی، بئینومیدی دزه ی کرده ناودلی زۆر نیک له گه نجان، و به داخه وه مه ندیکیان دانیشن له جیهاد، و خۆیا ن سه رقال کرد به به ده سه ته پینانی پۆزی و په ره ره کردنی مندال، وه مه ندیکیان کۆچیان کرد به ره و گۆرپه پانه کانی جیهادی تر ئومیدیان مه بوو به جیه جیکردنی ئاینی الله له سه ر زه ی.

وبه شیک له به خششه کانی الله بۆ ئیمه و سه رجه م موسلمانانی جیهان، نه وه بوو شیخ ئه بو به کر به غدادی گه رانه وه ی خیلافه تی راگه یاند، ئیمه ش به په له به یعه تمان دایه نه میری ئیمانداران له پاش چه ند رۆژی که م له راگه یاندنی گه رانه وه ی خیلافهت، گو ترپه لیه بۆ فه رمانی الله، و کۆکردنه وه یه بۆ کۆمه له کانی موحامیدان له م ناوچه یه له ژیر ئالای ده ولته ی ئیسلام، به لām راگه یاندنی نه م به یعه ته بۆ ماوه یه ک دوو اکه وت، مه تا الله ده برپینه که ی بۆ ناسان کردین، وه خیر و چاکه ی زۆری تیدا بوو بۆ جیهاد بۆ سه رجه م دوو رگه کانی نه ر خه بیل.

به تایبهت نه و که تیه و سه ریا نه ی که کۆبوونه وه له ژیر ئالای ده ولته ی ئیسلامی نه مانه خاوه نی چاکترین رپباز بوون له نیوان گروپه کان، و بیرو باوه ریا ن له مه موو گروپه کان رۆنتر بوو، وه مه موویان تووندوتیژتر

بەشەوان و فرۆكەى تۆرپىنىيەكان بەرپۇژ، بەمەمانشپوھ بۆردومانى تۆپھاونىزەكان بەشەو وپۇژ بۆماوھى شەش مانگى بەردەوام، دوژمن سەربازوكە رەستەى زۆربو و لەوانە فرۆكە وتانك و مېلىكۆپتەر و تۆپھاونىز لەكاتىكدا موحامىدان سەربازوكە رەستەيان كەم بوو و پىشتەبەستىيان بە اللە زۆربو و مانايان بۆى دەبرد، اللە منەتى خستە سەريان بەوھى

بەلام خاچپەرستان بەچاكترين پروو سەركەوتن لە قۆستەوھى ئەم جياوازى بىروپايە لەنيوانيان، بەوجۆرە كەمتر لە كەمىيان داوھ رەوتە ملكەچەكە، پاشان رەوتە شەپكەرەكەيان ناچاركرد لەسەر رازىبوون بەوكەمە، پاشان ووردەووردە ئەو كەمەشيان لى سەندەنەوھە كە بەلنيان پى دابوون، بۆئەوھى سەركردەكانى بەرەكە بەسەرچەم رەوتەكانيان بۆيان دەرەكەوت كە

خاچپەرستان ماوھى
دورودىزى چەندىن
سائى رابردو گەمەيان
پى دەكرىن، بەلام
ئەمە هىچ شتىكى
نەگۆرى لەراستەقىنەى
بارودۆخەكە، چونكە
ئەو گەلە راماتن لەسەر
دانىشتن، ورازیبوون
بەپۆستى بى سوود كە
بەدەستيان میناوە، بەلكو
لەمەمووى سەیرتر چوونە
ناو گەمەى دیموكراسى
شیركیەوھ، و بەشداريان
كرد تپیدا.

سەربازانى خىلافەت لە شارى ماراوى

سەدانىيان لەدوژمن كووشەت و سەرخستەن بەسەر هاوئەلگەپان. ئەما لە «ماجىندانو» تپیدا موحامىدان دوژمنە خۆبەزلانە خاچپەرستەكانيان ماندوو كرد بەفەزلى و بەخششى اللە.

و بەگشتى خاچپەرستان لەئیمەوھ ئاھوناڵەيان چەشت بەفەزلى اللە، و لەماوھى جەنگە زۆرەكاندا لەنيوانمان بەچاكى تاقىمان كردنەوھ، بىنيمان ترسنۆكن لەكاتى بەيەك گەيشتن، سەرەپاى زۆرى ژمارەيان و گەورەبى چەكەكانيان، اللە سەرخستەن بەسەرياندا، و بىرەكەكانيانمان قوولتەر كردەوھ.

پرسىار: ئەگەر قەسەبەكەين لەسەربزوتەوھى ئازادكردى (مۆرۆ) وچۆن پێككەوتننامەى مۆركرد لەگەل حكومەتى خاچپەرستى؟

و بەلام: بەرەى ئازادكردى مۆرۆ لەبنچىنەدا تىكەلەيەكى فرە بىروپا وفرە مەزەبە، و كەسايەتيەكان پكابەرى تپدا ئەكەن، خاوەنى ئامانجى دژيەكن، مەرجەندە زياتر شوپنكەوتنى ئىخوانە مورتەدەكانيان پيوھ ديارە، لەبەرئەوھ ناپەرەختى زۆرى چەشت لەبەش بەش بوون لەماوھى چوار سائى رابردو، بەمەمانشپوھ رەشەباى جياوازى بىروپاى سەختى پێكەوت سەبارەت بەرپنگەى مامەلەكردن لەگەل حكومەتى خاچپەرستى، لەنيوان رەوتى رەتكەرەوھى كارى چەكدارى بۆماوھىەكى دورودرێژ، كە سووربوون لەسەردانوستان لەگەل حكومەتى خاچپەرست، ورازى بوو بەهەرشىتێك تپیدا، وە پێرەوێكى تر كە بىروپاى وابوو چەك تاكە هۆكارە بۆ دەربەدەركردنى سووپاى فيليپپى خاچپەرست لەناوچەكانى موسلمانان،

بەلام ئەم بارە -سوپاس بۆ اللە- يارمەتيدا بۆئاشكرابوونى راستەقىنەى ئەو گومپراى گومپراكەرانە، و دوركەوتنەوھى گەنجان لنيان، و زۆربەيان بوونە ئەندام لەگرووپە موحامىدەكان، ئەوانەى كە هەستان و لەسەر تەوھىد، و هەرگىز رازى نابين بەفرپدانى چەك، و ئامانجە راگەيەندراو كەيان جيبەجيبكردى حوكمى (اللە) يە لەسەرزەويەدا، لەسەرووى هەمووشيانەوھ ئەو گرووپ و دەستە و سىرپانەى كە هاتوونەتە ناو دەولەتى ئىسلاميەوھ.

ئەمپۇش سەركردەكانى بەرەى ئازادكردى مۆرۆ بەسەرچەم رەوتە جياچياكانىوھ بە بېدەسەلاتى وەستانەتەوھ لەبەردەم دەسەلاتى حكومەتى فيليپپىنى خاچپەرستى، و هىچيان بەدەستەوھ نەماوھ جگە لەتۆماركردى سكالاً لەسەر شكاندنى بەلنيەكانى خاچپەرستان، و لەمەمان كاتدا بەقسەى خۆيان دەلنن مەزاران جەنگاوەرى چەكدارمان لەبەردەستە، بەبەن ئەوھى بتوانن بيانجولننەوھ لەدژى خاچپەرستان، لەترسى ئەوھى مۆرى تيرۆرستيان لنيەدرئ.

پرسىار: راگەياندى خاچپەرستى زۆرجار دەلئ تاغوتى فيليپپىن بەلنن دەدات بە لەناوبردى موحامىدانى لاى نيوھ، راستەقىنەى ئەمە چيە؟

و بەلام: بەراستى طاغوتى فيليپپىن «دوتېرى» لەناخى خۆيدا وادەلئ، وايزانى ئەتوانن بەووتەكانى پروناكى اللە بكۆژننپتەوھ: اللە راستى فەرمووه: {يُرِيدُونَ أَن يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَن يُتِمَّ نُورُهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ} [التوبة: ٣٢]، لەوكاتەوھى خەلكى ئەم وڵاتانە بوونەتە

موسلمان كافران بۆيەك پۇژنەووستاون لەپىلانگىپرى بۇدوژمنايەتيان، چۆن نا پىغەمبەر ﷺ دەفەرموويت: (بەردەوام دەستەيەك لە ئومەتەكەم كوشتاردەكەن لەسەر حەقن ديارن لەنيوئەوانەى دژايەتيان ئەكەن مەتا كۆتايان مەسىحى دەججال دەكوژى) [رواه أحمد وأبوداود].

دەى ئايا ئەو طاغوتە موحاميدانى بنپىر كىردووه ولەسەر نەخشە سىرپويانيەتيەو؟ يان زۆرتىردەبن وبەمىژتەردەبن لەكاتىكەووه بۆكاتىكى تر بەئىزنى پەرورەدگار يان؟ سويند بە الله ناتوانن پروناكى الله بكۆژىننەووه وەهەر وەها الله پەيمانى پىداوين بەووى پروناكىەكە تەواودەكات وناينەكەى دەردەخات: {هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ} [التوبة: ٣٣].

پرسىار: ئايا كەس مەيهە تىوہ گلابى بەبەشدارى كردن لەگەڵ طاغوتان بۆجەنگى خىلافەت لەپۇژمەلاتى ئاسيا، وئايا طاغوتەكان لەناوچە دراوسىكان يان هيتەر هيچ پۇلىكيان مەيهە لەم جەنگەدا؟

وہلام: بەئى، مەيهە تىوہ گلاوہ لەوہدا بەئىكو ئەوان چاوہ پروانن ومەوالى موحاميدان ئەگرن لىرە، لەوانەش روسيا وئەمريکا، سەرەپاى ئەوہى مەريەكەيان سەرقالە بەناپەحەتى وەدەردەكانى خۆيەوہ لەعېراق وشام.

پرسىار: ئايا پىشوازيان لە كۆچەران بەردەوامە تائىست؟ وئايا هيچ پىنگايەك مەيهە بۆگەيشتن بەئىوہ؟

وہلام: بەئى سوپاس بۆ الله، مېشتا كۆچەران وەردەگىرن وپىشوازيان لى دەكەين، وچەندىن پىنگا ومۆكارى پارىزاو مەيهە بۆبەدھيئەنى ئەوہ، بەلام پىويستە لەسەر مەركەسى كە كۆچى دەوى مۆكارەكانى بۆجىبەجى بكات لەگەڵ ئىخلاسى وپارەنەوہ لە الله كە هيجرەتى بۆئاسان بكات، داوا لە الله بكات بىگەيەئىت بە سەنگەر وقيتال، بۆئەوہ پەزەمانەندى پەرورەدگارى خۆى بەدەستبەئىت.

پرسىار: پەيامت چىيە بۆ خاچپەرستان بەگشتى ولەپۇژمەلاتى ئاسيا بەتايبەتى؟

وہلام: ئەما پەيامم بۆ خاچپەرستان دەلیم، ئەى خاچپەرستان مۆژدەبى بەوہى پىتان ناخۆشە چونكە سەربازانى دەولەتى ئىسلامى لەپۇژمەلاتى ئاسيا بەردەوامن لەپىكرىن مەتا الله بەمۆيانەوہ تەختەكانتەن ئەلەرزىيەتەوہ لەواشتنۆن ومۆسكۆ جا بەسەربەرزى سەربەرزان يان

بەسەرشۆپى سەرشۆپان، بتانەوى يان نا.

ومۆلكى ئوممەتەكەمان ئەگاتە مەرجى پۇژوشەوى بەسەردادى بەئىزنى پەرورەدگارمان، جا يان بىن بەئىسلام يان جىزىە دەدەن بەدەستەوہ وبەبچووکیەوہ وەيان خۆتان ئامادە بكەن، چونكە ئىمە مېرستان بۆدئىن لەدواى ئەم مەلەتانەتان إن شاء الله، وئەبىن كە ئىمە خۆپاگىن سەركەوتوين زالىن، بەئىزنى الله.

پرسىار: ئايا پەيامىكت مەيهە بۆ موەحيدانى جىهان بەگشتى وپۇژمەلاتى ئاسيا بەتايبەتى؟

سەربازانى خىلافەت گاوە شەپانگىزەكان دەكوژن دواى ئەوہى مېرش دەكەنە سەرشارى ماراوى

وہلام: ئەى موەحيدانى جىهان، دەولەتەكەتان مەستا مەرەكە پىغەمبەرەكەتان بۆى باسكردبون، وبۆتان هاتووہ مەرەكە بۆى وەسفكردن، ودلنبا بووينەوہ بەبىن دودلى وشك وگومان ئەمە خىلافەتە لەسەر پىبازى پىغەمبەرايەتى، دەسا دووربن لەوہى لەبەردەم ئىوہوہ بۆمان بىن مادەم چاويكتان مەيهە ئەبىنئىت وەدمارىكتان مەيهە لىدەدات، كەواتە مەرچىتان مەيهە بىفرۆشن بە الله بەمەرزانى وكردەوہكانتەن خالص بكەنەوہ بۆ الله، تاكو شانازى بكات لای فرىشتەكانى وكافرەكانى پى دلئەنگ بكات لەشەيطانەكانى جنۆكە ومروؤف.

وخاچپەرستان تىبگەيەنن بەوہى كاتىمىر سفر دەستپىكردووه وكاتى لىرسىنەوہى دونيايانە لەسەر ئەوہى هاوبەشيان بۆ الله بپاراداوہ وموسلمانە لاوازەكانيان لەجىهان كووشتووہ وئاوارەكردووه ونامووس ومائيان تالان كىردون، ومەواليان پىدەن كە بەيەك گەيشتمەن لەواشتنۆن ومۆسكۆيە، ومەواليش ئەوہيە كە دەبىنن نەك ئەوہى دەبىستەن بەئىزنى الله.

چ کاتیک جیهاد دهیته فهرزی عمین

ئەگەر دوژمن هەڵی کوتایە
سەر خاکی موسلمانان

پیشەوا نیین تەیمیه ﷺ دەئیت: ئیجماع
دەگواژتەووە لەسەر و اجیبونی جیهاد لە و حائتەدا:
"بەلام جەنگی بەرگری ئەووە لە توندترین جۆرەکانی
بەرگری دوژمنی دەستدرێژیکەرە بۆ سەر ئاین،
ئەووە واجبە بە ئیجماع، ئەو دوژمنە
دەستدرێژیکەرە کە ئاین و دونیا تێکدەدات
لەدوای نییمان هیچ شتێکی تر و اجتر نیه
لەبەرگریکردن و ڕەتدانەووە، هیچ مەرجێکی
بۆنیه، بەلکو بەگوێرە توانا بەرگری دەکات".

[الفتاوی الکبری]

ئەگەر پیشەوا داوای
دەرچوونی لە خەڵک کرد

الله تعالی دەفەرمویت: {ئەو ئەو کەسانە
باوەرتان هێناو: ئەووە بۆچی کاتیک پێتان
دەوتریت راپەڕن و ئامادەین و هێرش بەرن لە
پێناوی الله دەلکێن بەزەویدا وزەمێن گیردەین
ئایا ئیووە رازین بە ژبانی دنیا و بەگرنگتری دەزانن
لە ژبانی نەبراوای قیامەت لە بەهەشتی بەرین،
بێگومان ژبانی دونیا بە بەراورد لەگەڵ ژبانی پر
لە شادی قیامەتدا زۆر زۆر کەم تەمەن و کەم
خۆشیه}. [التوبة: ۳۸]

ئەگەر ریزی کافر و موسلمان
بەیهک گەشتن دەیته
فهرزی عەین لەسەر ئەوانە
ئامادەن

الله تعالی دەفەرمویت: {ئەو ئەوانە کە باوەرتان
هێناو کاتیک بەرەنگاری ئەوانە بوونەووە کە
بێباوەر بوون لە کاتی لەشکرکێشیدا ئەووە پشیمان تێمە
کەن و پامەکەن* هەرکەس لەو رۆژەدا راپکاتە دواووە
و پشیمان تێبکات ئەووە بەراستی لەگەڵ خەشم و قینی
الله گەراووەتەووە و سەرئەنجام حن و ڕێگە ی دۆزەخە کە
ناخۆشتین جێگە و سەرئەنجامە مەگەر مەبەستی
بەکارهێنانی هونەری جەنگ بێت یاخود مەبەستی
جێگۆڕکێ بێت بۆلای دەستەبەکی تر}. [الأنفال: ۱۵-۱۶]

سزای دواکەوتوان
لە دەرچوون

بۆ پیشەوا هەیه
تەمبێیان بکات

زەلیلی و ریسوایی
لەدونیا

گەلیکی تر
دەهینیته شوینتان

الله سزایه کی
بەئیشیان دەدات

قال الله تعالی: {ئەگەر دەرەنچن ئەووە الله سزایه کی بەئیشتان
دەدات و گەلیکی تر دەهینیته شوینتان ئەووەش هیچ زیانی نابیت
بۆی وە الله زالە بەسەر هەموو شتیکدا}. [التوبة: ۳۹]

بزوتنه وهی تالیبانی

مورته د

له سهر ههنگاوی صهحه واته کانی شام و عیراق

به دلتیا کردنه وه بیان به رده وام که وا ریگا نه دات موجهیدان هیژی نوئی بکه نه سهریان له وناوچانهی که نه وان دهسه لاتیان ههیه تیایدا، نه وهش به هیوای نه وهی دان پیدانانیکی له موشریکه کانه وه دهست بکه ویت بوخویان، وه رازی بن به دروست کردنی په یوهندی له گه لیان تا کوته وانیش هه ندیک پالپشتی بکه ن.

وه دواي راگه یانندی ده ولته تی نیسلام و نوئی کردنه وهی حوکه کانی خیلافهت له زهوی وه دوباره بونیاننه وهی کومه لی موسلمانان وه هه ولدان بو دادوهی کردنی شهرعی الله له هه موو زهوی، بزوتنه وهی تالیبانی نیشتیمانی مورته د به هه ماههنگی له گه لی ولاتانی خاچه رست و تاغوتانی حوکمرانی ولاتانی موسلمانان که وتنه ترس له بلا بونه وهی بانگه وازی ته وحید له نیو خه لکیدا وه له هه موو په یوهسته کانی له پیویستی خو به ری کردن له شیرک و شوینکه وتوانی شیرک، وه دزایه تی کردنیان وشه پوکوشتار کردنیان تا کو دین هه موو بو نیسلام ده گه رپته وه، به هه مان شیوه دؤستایه تی بو شوینکه وتوانی نیسلام و پیویستی ده ستگرتنیان به کومه لی موسلمانان وه وشکانندی سنوره ده ستکرده کان که ولاتی موسلمانانی په رته وازه کردوه وه هه لوه شاننه وهی ریخخراو وگروپه کان که په رته وازه وته فرهقه ی تیخستون ودابه شی کردوون بو چهند حیزب.

شه پوجه نگان له دژی ده ولته تی نیسلامی بویه پرژه یه کی هاوبه ش له نیوان بزوتنه وهی تالیبان و ولاته کافره کان، که ده ولته تی

بزوتنه وهی تالیبانی نیشتیمانی له هه ولدایه بؤزیاتر دلتیا کردنه وهی ولاتانی موشریکی ده ور به ری نه فغانستان، به راگه یانندی ریزگرتنی له سیسته می حکومت ته کافره کانیان، پیداکره له به سستی په یوهندی دؤستانه له گه لیان، له به رامبه ردا جگه له دوزمنایه تی کردن و پالپشتی کردنی دوزمنه کانی له لایه ن نه و ولاتانه وه شتیکی تری به ده ستنه هیناوه، نه وهش به هوی جیبه جیکردنی هه ندیک له حوکه کانی شهریهت، وپه نادانی موهاجرانی هه روه ها مؤله تدانی به موجاهیدان تا کو زهویه که ی به کاری پین بو په نادان وئاماده کاری.. پاشان بزوتنه وه که توشی نوشستیکی گه وره بوو به له ده ستدانی ده سه لاتی به ریزانیکی که می بوردومانی خاچه رستان، هه روه ها لی که به لوه شاننه وهی گرکانی بؤماوه یه کی زور به هوی پشتکردنی تالیبان له نه میره که یان و وازه یانیان لی له وه لویسته سه خته، نه وهش وای کرد که له کاری لایه ن پین مردنی، بو نه وهی هیژیکی نوئی له نیو بزوتنه وه که دا جله وی کار بگریته ده ست به پالپشتی و ناراسته کردنی هه والگری پاکستانی..

نهم تا قمه مورته ده مه له فی په یوه ندیه کانی ده روهی بزوتنه وه که ی له ژیرده ست بوو له وکاته وهی ده ستیانگرتبوو به سهر کابول دا وه هه روه ها به رپرس بوو له هه موو نه و ووتارانه ی که سازشی موشریکان ومورته دانی تیدابوو له به رامبه ر ولاتانی دراوسنج، وه دواي نه وهی فهرمانی به ته واهوتی که وته ده ست نه وه ندی تر دؤستایه تی زیاد کرد بو کافران، وای لی هات بوه خزمه تکاریکی ملکه چ بویان، وه بوه سه گی پاسه وانی کردنی سنور وخاکیان نه وهش

نېدرلاندی روسیا له ئه فغانستان دوباتی ده کاته وه که په یوه نډیان هه یه له گه ل تالیبان و دوژمنی ئیستانیان ده ولته تی ئیسلامیه

بونی په یوه نډی توندو توؤی به ده سه لاتندارانى رافیزی ئیرانى که هاوپه یمانیکی نزیکی روسیایه له م رپوژگار. ئه م بزوتنه وه موپته ده به نمایش کردنی جهنگی دژى ده ولته تی ئیسلامی له بری خاچپه رستان وده سه لاتندارانى تاغووتان، نه وه ی ده یكات دوباره کردنه وه ی کارى زؤربه ی ئه و ریکخراو وتاقم وگروپانه یه که خویان داو ته پال ئیسلام به درؤ، وه گروپه کانی صه حه وات له عیراق وده سه خوشکه صه حه واته کانی شام ولیبیا، ئه وان ه هاوپه یمانه کانی ریکخراوی قاعیده ی به یعت پیده ری بزوتنه وه ی تالیبانى نیشتیمانین.

وه چاره نویی ئه م بزوتنه وه موپته ده ی که زؤرک پی خه له تاوه باشترا نې له چاره نویی صه حه واته کانی عیراق و شام به ئیزنی الله، وه هاوپه یمانه کانی به دواى جیگره وه یه کی تر دا ده گه رپن کاتیک ده زانن بې توانایه له ریکری کردنی سهربازانى خیلافه ت بؤگه یشتن پئیان ولیدانیا ن له نیوز وه یه کانیان به لکو ئاشکرا ده ییت بؤیان که توانای نه وه یان نیه له گیانی خویشان به رگری بکه ن به لکو خویان پیوستیان به یارمه تی دانى ئه وان هه یه.

ده با سهربازانى خیلافه ت له خوراسان نه وه ی ده ستیان پیکردوه ته وای بکه ن له شه ر وکوشتاری خاچپه رستان وموپته دان، وه گورزی مه زن بدین له دوژمنانى الله که وه ک هه میشه پیشه یان بو، وه با الله به کردار وگوفتاریان سهریخن تاکو نه گهر جن ومروؤف کؤبینه وه بؤیان نه توانن به سهریان سهریکه ون، وه به راستی سهرکه وتن ته نها لای په روه ردگاری عه زیز وحه کیمه.

ئیسلام توشی ترسی کرد به بونی له سه رسنوره کانی هه روه ک چؤن ولاته یه کگرتوه کانی ئه مریکای توشی ترس کردوه که داگیرکهری ئه فغانستانه .

واى لى ها توه موپته دانى تالیبان جهنگ وکوشتاری ده ولته تی ئیسلامی وه ک کالایه کی گرانبه ها نمایش بکه ن که هه موو ئه و ولاتانه هه ولده دن بؤ به ده سه تپنایى، ئه وه کال داواکراو ه ش بؤ دیدار کردنه له گه لی دا وکردنه وه ی په یوه نډیه کانه له گه ل به رپرسانى تالیبان وه دنیا کردنه وه ی پالپشتی سیاسى به لکو دارایی وچه کدارى بؤیان.

هه ربؤیه جیگای سه رسوپمان نیه خاچپه رستانى روس کردنه وه ی په یوه نډیه کانیان له گه ل موپته دانى تالیبان به بیانوی ئه وه به یینه وه که نه ویش ئاراسته کراوه بؤ جهنگی ده ولته تی ئیسلامی، وه ترس له بلا بونه وه ی سهربازه کانی له نزیک ده سه لاتى روسی له ناسیای ناوهراست، وه به رده وامیش ئاماده کارى سهربازى راسته وخوؤ خویان نیشان ده دن بؤ جهنگ دژى ده ولته تی ئیسلامی له ویلايه تی خوراسان.

روسیا بې گومان زؤر گرنگه لای دورخستنه وه ی ئه مریکا له سنوره کانی وه له ناوچه ی ناسیای ناوهراست به لام به بې نه وه ی کشانه وه ی ئه مریکا به جیگرته وه ی ده ولته تی ئیسلامی بیټ، له م ئامانجه شدا هاوبه شه له گه ل چین و ئیران.

بؤیه هه ولده دات خوؤی ئه و بؤشاییه پر بکاته وه له کاتی کشانه وه ی ئه مریکا نه ویش به وه ی خوؤی راسته وخوؤ سهرپه رشتی بکات نه ویش زؤر سه خته بؤی، یاخود خوراسان بکاته ناوچه یه کی داپراو له ژیر سهرپه رشتی هاوپه یمانه کانی بیټ، وه دوژمنانى قه دهغه بکات له وه ی نزیکی ئه و ناوچه ترسانکه بکه ون به نیسبه ت نه وه وه، وه بزوتنه وه ی تالیبانى نیشتیمانیش نمونه یه کی گونجاوه بؤ ئه م هاوپه یمانیټیه به هوؤ ئاره زوه قه تیسماره کانی له سه ر نیشتیمانی نه فغانی وه ده مارگیرى هؤزایه تی ومه زه به یی ئه و بزوتنه وه یه، وه

دراوی ئیسلامی

فلسی
مس

له کانزای مس
5 فلس = 3 گرام

درههمی
زیو

له دیناری زیو
1 درههم = 3 گرام
(به ریژی 99.9)

دیناری
زیو

له دیناری زیو
1 دینار = 4.25 گرام
(زیو عیار 21)

85
درههم

=

1

دینار

100
فلس

=

1

درههم

به‌های گۆرینه‌وه‌ی دراوه‌کان دیاریده‌کریت
له‌لایه‌ن گشتاندنی ده‌سته‌ی نه‌قد

دراوی کاغز

ده‌که‌وێته ناو بانکی ریبایی
وچالاکیه‌کانی

هیچ به‌هایه‌کی نیه له‌خویدا

له‌کاتی جه‌نگ وناخۆشیه‌کان
به‌هاکه‌ی له‌ده‌ست ده‌دات

دراوی ئیسلامی

هیچ گومانیکه‌ی شه‌رعی نیه له
گۆرینه‌وه‌ ومامه‌له‌کردنی

خاوه‌نی به‌های خو‌یه‌تی

له‌کاتی جه‌نگ وناخۆشیه‌کان
به‌های خو‌ی له‌ده‌ست نادات

عباده تکردن له دهی کوټای مانگی

رهمزان

له عيمراني كورى حصينه وه گوتى پيغمبر ﷺ فرموى: بهردوام كۆمهلك له
ئومهته كم دهجنگن له سهر حق زالن به سهر ئهوانه پشتيان تيده كن، تا
كۆتاييه كه يان جهنگى ده جال ده كات. (ئهمه د وئبو داود گيراويانه وه)

